

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

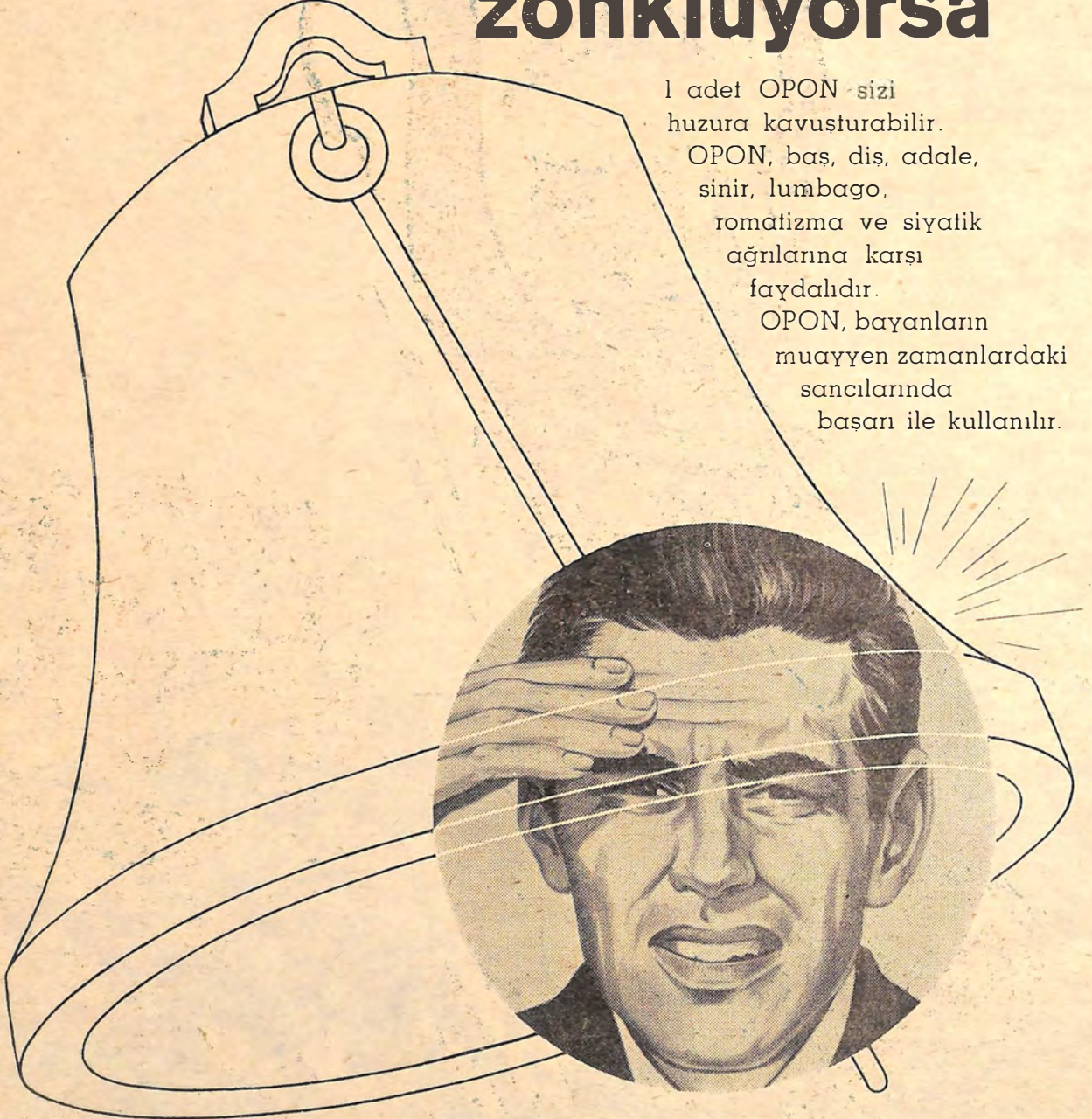
AKHAK

— Yooo, Paşam!.. Bu sefer çivileme atlayıp milletin yüreğini hoplatma sırası bende!

Şakaklarınız zonkluyorsa

1 adet OPON sizi
huzura kavuşturabilir.
OPON, baş, diş, adale,
sinir, lumbago,
romatizma ve siyatik
ağrılarına karşı
faydalıdır.
OPON, bayanların
muayyen zamanlardaki
sancılarında
başarı ile kullanılır.

OPON

GÜNDE 6 TABLET ALINABİLİR

AKBABA

Yıl: 47 Cilt: 16 Sayı: 25 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 11 Haziran 1969

Yaz Geldi!

BİR süreden beri İstanbul'un havasında insanın kulağına sıcak bir fısıltı:

— Yaz geldi.. diyor.

Kalamış'ta, Fenerbahçe'de, Adalar'da, Boğaz'da, Yeşilköy'de usul usul sokuluyor bilinmeyen bir nefes.. ister güneşin sıcaklığı sırtınıza vurmuş olsun, ister ay ışığının soluk rengi yüzünüze.. boynunuzu okşayan bir sıcaklık kolları arasına alıyor sizi:

— Yaz geldi!

Anadoluhisarı'yla Rumelihisarı, Boğaz'ın yakamozları üstünden çapkın çapkın göz kırpyorlar birbirlerine... Galata Kulesi yeni külâhını başına geçirmiş, Beyazıt Kulesine selâm duruyor:

— Yaz geldi!

Mehtabın gümüş makası İstanbul'un üstünü saran maviliği hisıratarak ikiye ayırırken bir motor köpükleniyor Haliç'te... Dümendeki balıkçının ağızındaki sigara, gecenin ortasında ateş böceği gibi:

— Yaz geldi!

Moda burnundan bir çingıraklı kahrkaba kopup Mühürdar'a konuyor Martılar beyaz beyaz dağılıyorlar birden. Sonra ince bir bulutun kenarına tutunuyorlar. Bir çocuk koşuyor neşeyle.. bir köpek havlıyor mini mini.. güneşten yanık bir tene kırmızı ağız, iki sıra inciyle gülüyor dondurmacı dükkânı önünde:

— Yaz geldi!

Geniş paçalı beyaz pantolonun rüzgarında iki sivri topuk kaldırımları nokt alıyor. Upuzun bir saç dalgalanıyor yürüyüş âhenginde.. bir pencere açılıyor şangırdayarak, bembeyaz saçlarına güneş ışığı vuruyor bir ihtiyarın... Çizgi çizgi yüzünde bir ömür ısınıyor... Bir kedi yalıyor kapının önünde... Bir mini etek iki güzel bacağa açmış yelkenini geçiyor:

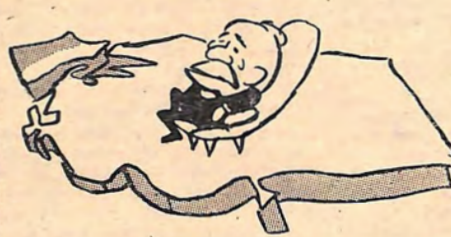
— Yaz geldi!

Kireçburnu'nda akşam üstü bir demli çay tavşan kanı rengi... Tarabya'da damla damla terliyor kahdehin camında buz gibi bira... İstin-yeye koyunda bir sandal boyanıyor maviye... Sarıyer'in denizinde bir bahkçı motoru zehir yeşiliyle süzülüyor:

— Yaz geldi!

Eski bir yalının ahşap yüzü, pencerelerinden Kandilli'ye bakıyor. Kayıkhanede su şıptırtısı, ve rıhtımda çocuk kalabalığı.. kırmızı, mavi, sa-

Demirel, «Hedefimiz bir değil, dört Türkiye'dir» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

rı, yeşil.. Boğaz vapurunun neşeli düdüğü çocukları selâmlıyor. Kapitan köprüsünde kır saçlı bir emektar, gemisini okşuyor eliyle... Kuzguncuk iskelesine flört eder gibi ya-

naşıyor gemi... Çapkın dalgaların hazzında yolcuların çıkışını gözlüyor:

— Yaz geldi!

Erenköy'ün neftiliğinde bir ihti-

yar çam, başını sallıyor hafif hafif.. yıkık duvarın üstünde bir ahretlik dinleniyor. Komşudan bir radyo sesi duyuluyor... Ve köşede yoğurtçunun müjdesi, kabak tavaşının kokusuna karışıyor. Kâhın bir dalından yere doğru inen salıncak.. salıncakta bir çocuk şirrin.. sallamıyor gökyüzüne bakarak:

— Yaz geldi!

Beşiktaş pazarında erik ve kiraz.. bibber ve domates.. yığın yığın tahta tezgâhlarda.. terini silen satıcı teraziyi bırakıyor elinden.. bir sigara içimi dinlenmek için... Eyüp kahvesinden Haliç'e doğru bir selvi ölüle-re dirilere selâm veriyor. Orta şekerli kahvenin kokusu ot kokusuna karışıyor. Çamlıca'nın rüzgârı ısınmış, Pendik kasabahğını bir yana itip İstanbul sayfiyesi çehresine bürünmüş.. Beyoğlu bomboştur öğle vakti artık... Asfaltın üstünde güneş cayır cayır.. ve mağazaların vitrinlerinden renk renk mayolar gülüyor müşteriye:

— Yaz geldi!

Gün geç batıyor, erken doğuyor yedi tepeye... Ay, gökte ısınmış gibi.. camilerin kubbeleri güneş kaybolduktan sonra bir süre kızgın.. minareleri sâkin.. Kumkapı'da bir ahşap ev.. ahşap evin penceresinde bir kız.. uzanmış sokağı seyrediyor:

— Yaz geldi!

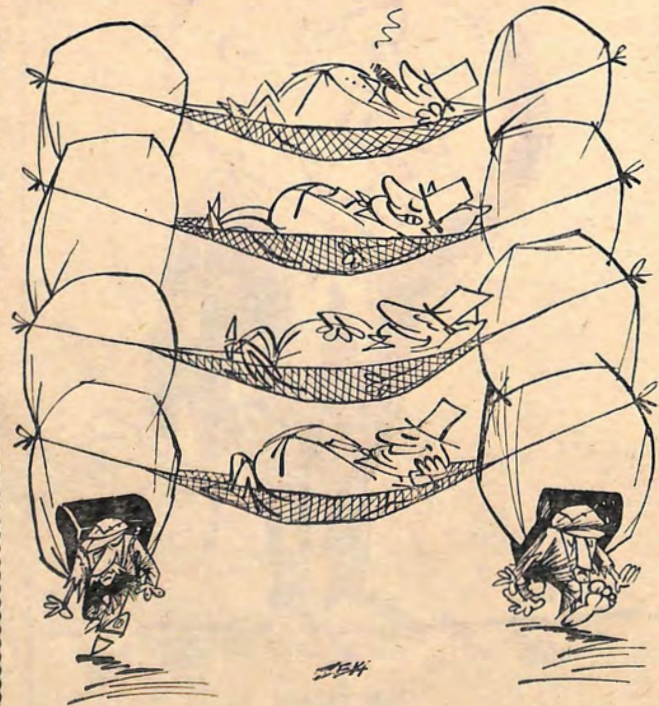
Sirkeci terliyor sıpır sıpır.. şerbetçiler bozuk paralarını şungırdatıyor.. Gülhane Parkının ulu ağaçları yorgun.. sıralarda üç beş çift dinleniyor.. Topkapı sarayı mevsimlerden habersiz.. ve Ahırkapı fenerinin be-yazlığı mevsime yakışıyor:

— Yaz geldi!

Deniz mavileşiyor, gök derinleşiyor, ışıklı günlerin sıcak yansımasında gevşiyor şehir.. Terli, gürültülü, kalabalık mahalleler koşuyor denize dinlenmek için:

— Yaz geldi!

Meclis tatile girdi. — Gazeteler —

Yazısız

AKBABA

— Anaal
— Hı?

— Gece rüyamda Ay'a gitmişim be ana! Binmişim bir koçun üstüne, tutmuşum boynuzlarından, «Ya Allah» demişim uçmuşum. Sonra anacığuma deyim, bağlamışız koçun kuyruğuna bi kocaman dal, sen, babam, Hayri, Neriman, Kadir, Şevki, Asiye, armut gibi tutmuşsunuz bu dallardan... Ulan ana, bi uçuyoruz bi uçuyoruz ki, deme gitsin! Neyse anacığım, biz indik mi Ay'a? Ay bi güzel, bi güzel Nasıl karşıyorlar Ay'dakiler bizi, deme gitsin! Varmış orda hayat ha, sen bakma o astro-notlara...

«Yahu insan be bunlar!» diyen yapıyor yüzümüze, şap uradan, şap şuradan öpüp duruyorlar. Biz hemen babamı atıyoruz öne:

«Geç baba, şunlarla bir konuş!» diyoruz.

Babam, diyor:
«Biz Türküz, dedelerimiz dünyanın dört bir bucağında at koşturmuşlar... Biz de dedelerimizin şanını yükseltmek için Ay'da at koşturmayay geldik.»

«Aman baba atma!» dedim.
«Dur oğlum, lafa girşi yapıyoruz...»

Sonra bizim peder, yüzüne bir asker ifadesi katarak:

«Nasılusun bakalım Ay'lı kardeşler?» dedi.

«Sağolun, iyiyiz» dediler ötekiler.
«Baba yahu, ne gülüp duruyor bu adamlar böyle kıkır kıkır?»

«Ne bileyim oğlum, helbet vardır bir sebebi. Soralım bakalım. Ay'lı kardeşler, sizin başkanınız kim?»

«Ne başkan?» diye soruyorlar.
«Sizin burada seçim meçim olmaz mı?»

«Ne seçimi?»
«Ulan oğlum bunlar amma cahiller ha, şimdi sorsam ne millî bakıyeyi bilirler, ne de nisbî seçim usullerini. Ama anlamam niye durmadan kıkır kıkır güldüklerini, burada politikacı yok.»

Babam bir öksürdükten sonra:
«Ee bakalım, sizin burada soğanın kilosu kaç?» diye soruyor.

«Nasıl soğanın kilosu kaç?»
«Yani kaç para?»

«Para da ne ki? İsteyen istediği kadar, istediği bahçeden soğan alır.»
«Ulan oğlum, sakın bunlar komünist falan olmasınlar? Soralım bakalım: Siz komünist misiniz?»

«O da ne ki?»
«Ulan oğlum bunlar hakikaten çok cahiller. Ay'lı kardeşler, hanı manifesto...»

«Haa, bir Manifesto vardı ama, bundan birkaç yıl evvel sizlere ömür öldü.»

«Demek burda da ölüm var?»
«Var efendim.»

«Doktor?»
«O da ne efendim?»

«Hani insanları iyi eder...»
«Yoo, bizde en az yaşayan yüz yıl yaşar.»

«Anlaşıldı, dedi babam, galiba doktorunuz yok da ondan en az yaşayanınız yüz yıl yaşıyor.»

Babam:
«Soralım mı bakalım oğlum, bizim Bölükbaşı'nı tanıyorlar mı acaba?» dedi.

«Tanırlar be baba» dedim.
Babam sordu:

«Peki, siz bizim Bölükbaşı'nı tanım mısınız?»

«Tanırız, çağıralım mı?» dediler.
Tümümüz şaştık kaldık Babam bağardı:

«Çağırın bakalım görelim yahu!»
Uzun boylu bir adam getirdiler:

«Ahacık Bölükbaşı» dediler.
Babam:

«Merhaba arkadaş!» dedi.
Adam cevap vermedi. Ötekiler:

«Zavalı dilsizdim» dediler. Biraz sonra babam:

«Açalım mı oğlum bu kadar girişten sonra?» dedi.
«Aç baba aç!» dedim.

«Vallahi Ay'lı kardeşler, biz buraya niye geldik biliyor musunuz? de-

di. Biz dünyadayken bir gecekondu yapıyor, içinde ancak üç gün oturalıyorduk. Üçüncü günü, eli kazmalı başı şapkaları gelip evimizi başımıza götürüyorlardı. Onlar ykmaktan, biz yapmaktan usandık ama, vallahi sonunda pes demek zorunda kaldık. Nasıl söyleyelim vallahi Ay'lı kardeşler, bizim niyetimiz burada gecekondu yapmak...»

Ay'lı kardeşler:
«Gecekondu da ne ki?» diye sordular.

Babam:
«Ulan oğlum çok cahiller be, yazık, dedi. Arkadaşlar, gecekondu evdir ev... Ama bir özelliği vardır, bu ev gece yapılır.»

«Gündüz yapılmaz mı?»
«Sureti katiyede...»

«Neden?»
«Çünkü hemen yıkılır da ondan.»

«Ee, biz evlerimizi hep gündüzleri yapıyoruz, niye yıkılmıyor ya?»
«Ay'lı kardeşler, bu sizinkiler ev, bizimkisi ise gecekondu.»

«Canım siz de ev yapın!»
«Aaa, olmaz! Biz bi kere gecekondu oturmaya alışmışız. Sonra onu yapmanın da ayrıca bir heyecanı var, zevki var, değil mi ya?»

«Demek çok heyecanlı?»
«Üstü, Ay'a gelmenin heyecanı, gecekondu oturtmanın heyecanının yanında solda sıfır kalır. Bir kez o kadar sessiz çalışacaksınız ki, ne malanın, ne keserin sesi duyulacak. Sonra, üç kişi aşağıları gözetleyecek, başı şapkaları eli kazmaşlar baskına geliyorlar mı diye. Sonra efendim en mühimi, koskoca evi sabaha dek bitireceksin.»

Ay'lı kardeşler sordular:
«Peki, banyo, tuvalet, oturma odası, yatak odası, mutfak, salon, onlar nasıl bitecek bir gece içinde?»

Bu sefer babam çuvalladı:
«İli, banyo, oturma odası, mutfak, salon, şu bu da ne?»

Babam kızgın:
«Arkadaşlar, bizim gecekonduyun bir gözü olur» diye bağırıldı.

Adamlar zaten hep gülüp duruyorlar, babam böyle söyleyince başladılar kahahtadan kırılmaya... Ne de olsa peder eski kulağı kesiklerden, hemen bozuluverdi:

«Ne güliyorsunuz öyle kıkır kıkır be?» dedi. «Biz yapalım da siz görün! Var mı ulan burda briketçi, kireççi, kumcu?»

«Ahacık, oradan istediğin kadar al!» dediler.

«Vay enayiler vay, nasıl da belli hiç gecekondu oturtmasını bilmediğiniz. Angutlar, briket, kum, kireç ancak gece yüklenir götürülür.»

Ay'lı kardeşler:
«Öyleyse siz gecekonduyu Ay'ın öteki yüzüne konduracaksınız, gündü orası karanlık.» dediler.

«Hadi oraya gidelim. Burada nasyon falan var mı?»

«Ne nasyonu?»

«Ulan kamyon tekerlekli at arabası, üstüne briket yükleyeceğiz.»

«Burda öyle şeyler olmaz. Burda hep füzeler çalışır?»

«Peki, kaç füzeler bizi füzeler Ay'ın arka yüzüne?»

«Anlamadık!»
«Yahu baba, dedim, bu adamlar parayı bilmiyorlar ki.»

«Ha, sahi ya. Peki, madem öyle, dedi babam, bize bi füzeye briket, bi füzeye kireç bi füzeye kum, bi füzeye tahta, çivi, şu bu yükleyin, gidelim Ay'ın öteki mahallesine!...»

Adamlar bir kaç dakika içerisinde istediklerini hazırladılar, bizim de altımıza yepyeni bir füzeye çektikler, göz açıp kapayıncaya dek Ay'ın öteki yüzüne geldik. Geldik ama tümü de arkamız sıra bizimle geldi... Neyse, bizim peder hemen girişti işe, biz de yardım ediyoruz. Dört direk diktik. Diktik ama, babam burundan soluyor:

«Yahu oğlum bu işin hiç heyecanı yok bel» diyor.

«Aman baba ev sahibi oluyoruz dayan!»

«Öyle heyecansız yapılan gecekonduyun ben teee!...»

Babam keseri elinden attı:
«Hadi söyle şunlara, yıksınlar şunu bir kere.» dedi.

«Yahu baba, yamsı bittil!»

«Ulan kollarım keser tutmaz oldu. Adamlar bir yıksınlar hele, ondan sonra gör sen bendeki iştahı.»

Ne yapayım, Ay'lı kardeşlere:
«Allah rızası için şu evi bir kere yıkın!» diye yalvardım.

«Ama yazık değil mi sizin emeğinize?» dediler.

«Arkadaşlar, kural böyle, gecekondu bir iki defa yıkılmadan temeline güzel oturmaz.»

«Haa, şimdi anladık, oyun bu!» dediler.

«Ne sandınız ya?»
Adamlar evi yıkarlarken, bizim peder:

«Ulan nasıl yıkarsınız siz benim evi!» deyip iki Ay'lı kardeşin tam alının ortasına yumruğu yaptırdı.

Yumruğu yiyenler afalladılar:
«Bakmayın siz bizim pedere, bu oyunun ayrı bir kuralı» dedim.

«Aman ne güzel oyun!» dediler, koşup gittiler, füzeye briketler, kireçler, kumlar getirip başladılar gecekondu yapmaya... Bir taraftan yapıyor, bir taraftan yapılanları yıkıyor, sonra da ver ediyorlar birbirlerine tekme, tokat, silleyi...

«Yahu ne güzel bir oyunmuş bul» diyen, basıyor yumruğu ötekine...

«Daha önceden niye icat etmemişiz?» diyen, basıyor tekme ötekine...

Ben uyandığım zaman onlar gecenin karanlığında bu oyunu tüm işahlarıyla oynuyorlardı vallaha ana...

— Bitti mi oğul rüyan?

— Bitti ana.

— Ulan oğlum, sen Ay'a gitmeyi, Ay'da gecekondu kurmayı bir yana bırak da, şöyle Ay'ı tok karnına seyredebiliyorsan, ye iç de, Allahına bin kere şükret!...

Muzaffer İZGÜ

İnönü: «A'tan vazgeçmeyeceğiz» dedi. — Gazeteler —

ALIN YAZISI!

Geçmiş Zaman Olur ki...

Astronotlar fezada kaşıkla yemek yedi. — Gazeteler —

BİR bahar günü odama kapandım: Bostanlara bakan kafesli odama... Her taraf taptaze bir yeşillik içinde... Erikler, şeftaliler çiçeklerini yeni dökmüş... Oyle bir yaşta, böyle bir günde niçin mi kapandım odama?... Bir manzum piyes yazacaktım. Üç perdelik bir trajedi... Olay, Üçüncü Ahmet zamanında, Lâle Devrinde geçecekti. Esere, piyes kahramanının adını koymuştum: Binnaz...

FAİKA

Nasıl oldu bilmem, nasıl aldandım? Benizler solardı anılşa adın, Gülerdin arkandan ağlayan gence...

BİNNAZ

Anladım, sevgi bir tatlı işkence! O bahar sabahı, Binnaz'a bu misralarla başlamıştım.

Bir yaz sonu akşamında odamdan çıktım. Gिरerken yeşeren ağaçlar, çıkarken kızarıyordu. Ama elimdeki üç defterin sayfaları mısra mısra doluydu artık: Binnaz'lar, Faika'lar, Hamza'lar, Efe Ahmet'ler, Dervişler, Falıcılar, Yeniçeriler sahne sahne konuşuyorlardı...

Tuna beyi Mahmut Paşa'nın oğlu Hamza, Lâle Devri güzeli Binnaz'a şöyle anlatıyordu macerasını: Fırtına savurur buram buram kar, Gece ay sislerin içinden bakar. Tipiden görünmez ne yol, ne yokuş, Haykırır derinden bir yırtıcı kuş!

Sonra, Hamza gidiyor, Binnaz'ın belâlısı Efe Ahmet geliyordu. Zindandan kaçmıştı Efe Ahmet. O da iki mısra da çiziyordu hayatını: Yatağım toprakta, yastığım taşta, Zindancı ipiri bir Kızılbaşlı!

Ertesi sabah, annemden bir vapur parası alıp İstanbul'a koştum, Orhan Seyfi'ye. Beyazıt'ta, Bozdoğan Kemerine yakın bir ahşap evde oturuyordu annesiyle, emekli miralay babası Emin beyle...

Kapıdan girince bir oda vardı solda. Ne yazsak, birbirimize orada okurduk. Binnaz da bir yabancı kulağa ilk orada okundu.

Beğendi Seyfi. Daha doğrusu çok, çok beğendi. Ama Orhan Seyfi hem şairdi, hem benim arkadaşım. Mısra mısra güzel olması yetmezdi. Piyas olarak başarılı olmalıydı Binnaz.

Sözüne inanılır tek adam vardı o günlerde: Reşat Nuri. Çalıkuşu, birdenbire onu günün

DÂRÜLBEDAYI

sanat kahramanı yapmıştı. Sabahlara kadar ışık sönmeyen eski evlerde, her genç kız, her delikanlı, nemli gözlerle Çalıkuşu'nu okuyordu. Ama Reşat Nuri Güntekin yalnız büyük bir romancı değil, Zaman gazetesinde tiyatro tenkidleri yazan bir sahne otoritesi idi de. Dârülbedayı ilk defa sahici bir eleştirici ile karşılaşıyordu bir kaç aydır.

Binnaz'ı ona okumalıydım.

Şimdi hasta ve yorgun günlerini Guraba Hastahanesinde, talebesi profesör Ferhan'ın dikkati altında geçiren büyük kafa Emir Ali Çavlı, Reşat Nuri'nin arkadaşısıydı. Onun dost aracılığı ile tanıştık.

Fatih taraflarında bir ilkokulun müdürüydü Reşat. Akşam, tatil saatinde, boş bir sınıfta ikimiz karşı karşıya oturduk. Ben okudum, o dinledi...

Efe Ahmet ölü, şereflı kahr, Bunlar kahpelikten ancak zevk alır!

Binnaz bu iki mısrayla bitince, Reşat oturduğu sıradan kalkıp yanıma gelmedi, çekirge çevikliği ile oturduğu sıranın üstünden asıp boyuma sarıldı, iki yanağımsı öptü. Üç saatlik tanışıklığımız bir anda eski bir dostluk oluvermişti.

Ertesi gün, Binnaz'ı bir zarfa koydum ve Dârülbedayi Edebi Heyeti Başkanlığına postladım.

Hiç kimseyi tanıımıyordum Edebi Heyette. Ömrümün en uzun günleri geçmeye başladı: Üç, beş, yedi, on...

Derken, postacı kapıyı çaldı: Elinde Dârülbedayi damgalı bir zarfıla...

Hiçbir sevgili mektubunda duymadım bu sevinçli, bu heyecanlı...

Beni, eserimi okumaya davet ediyorlardı.

Babam, mühendis Sami bey kırk yedi yaşında ölmüştü bir gece yarısı. Dört yıldır onsuzduk. Devletin bağladığı küçükçük bir maaşımız vardı. Annem, yaşayabilmemiz için, üç dört ayda bir kendi kadınlık ziynetinden bir şey koparıp satıyordu: Bir zümrüt yüzük, bir elmas küpe, bir mineli saat... Onun için yeni hiç bir şeyim yoktu, yeni bir kravatım bile!

Esvaplarımın kolları, dizkapakları silindi, gömleğim ütülendi, iskarpim boyandı ve fesim kalıplandı.

Dârülbedaye gideceğim gün, bütün eskilerimi yenilemişim.

Dârülbedayi, Galatasaray'da, Hamalbaş caddesinde bir apartmandaydı. Müdür Mösyö Pisaltı gün görmüş bir ihtiyardı. İlk iyi kabulü onun takma dişli yumuşak sesinde duydum. Sonra, bir salon kapısı açıldı ve yeşil çuha örtülü, uzun masa etrafına sıralanmış, edebiyatımızın büyük şöhretleri ayağa kalktılar: Halit Ziya'lar, Cenab Şahabettin'ler, Hüseyin Suat'lar, İbnü'l-Refik Ahmet Nuri'ler... İki de edebiyat dışı sanatsever: Cenani ve Savni beyler... Birincisi, darlıkta dekor parasını cebinden verecek, tiyatro sevdalısı bir Osmanlı aristokrati. İkincisi, Şehremaneti temsilcisi bir eski aile çocuğu ve Beyoğlu Belediye Reisi...

Bunlar, yirmi yaşın içindeki bir Yusuf Ziya'ya ayağa kalkmışlardı. Hepsi, ne kadar, ne kadar, ne kadar mutluymuştu o dakikada. Sahiden sanata bağlı, sahiden sanatı seven iyi insanlardı çünkü... Türk sahnesine bir yeni eser getirmiştim: Konuşulan güzel Türkçe ile bir eser, hece vezniyle bir eser, konusunu tarihimizden, Lâle Devrinden almış bir eser... Bu, onları bahtiyar etmeye yeterdi. Ben o iyi insanlara, o gönül insanlarına kendi çocukları kadar yakındım.

Aradan geçmiş iki hafta içinde, Binnaz'ı hepsi ayrı ayrı okumuştum. Şimdi benim ağzımdan dinleyecektiler.

Üç perdeyi, yer yer alkışlarla duraklayarak okudum. Roller hemen dağıldı:

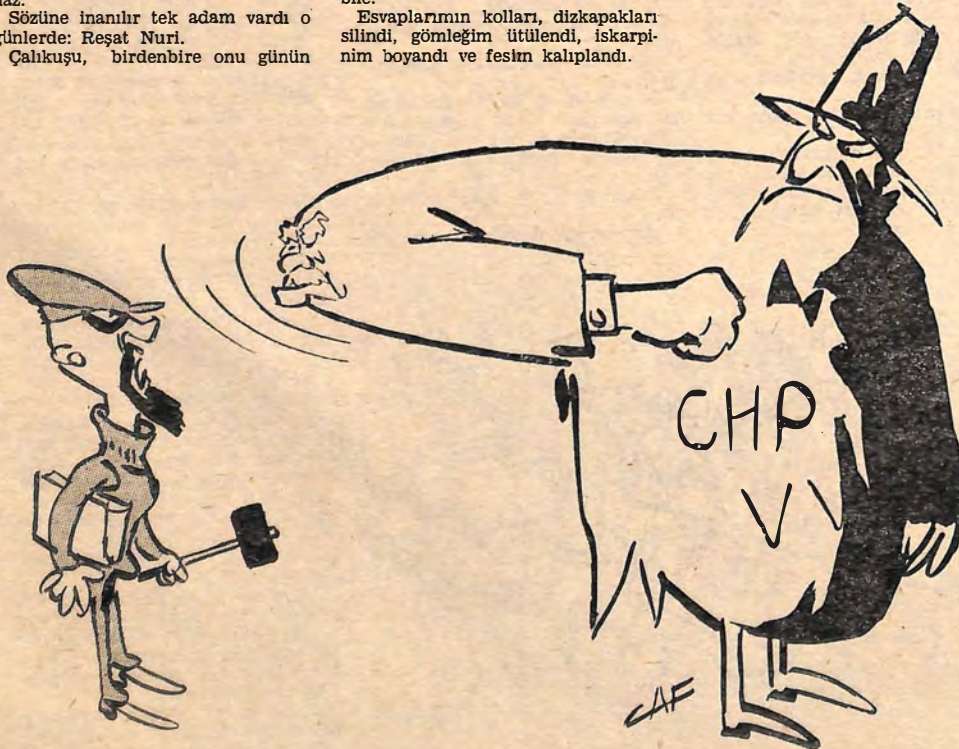
Efe Ahmet: Nurettin Şekfatı.. Bu rol için yapısı biraz küçüktü. Ama tok sesiyle, afillili diliyle ondan uygununu bulamazdılar.

Hamza rolünü Muvahhit aldı. Romantik bir gençti yaradılışıyla.

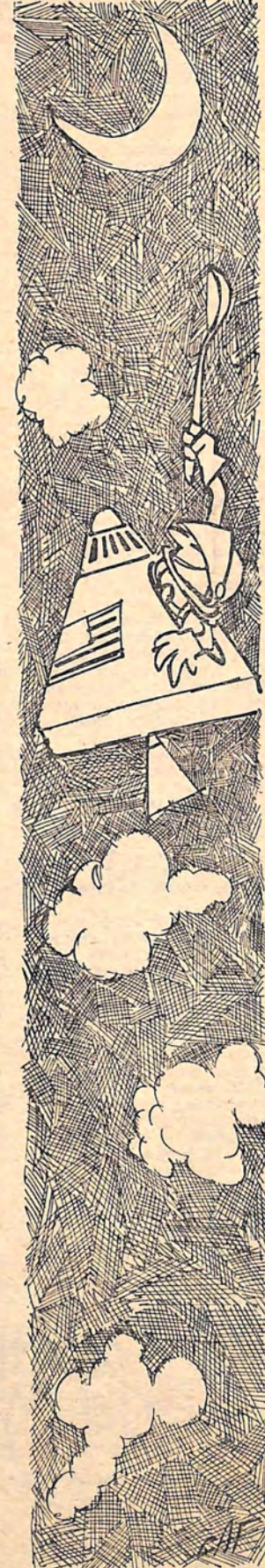
Binnaz için tek aday vardı: Eliza Binemecyan.

Faika'yı da Roza oynayacaktı. Dârülbedayi'nin iç hayatına o gündən sonra girdim.

Yusuf Ziya ORTAÇ
14 Eylül 1966

C.H.P., aşırı solculara dirsek çevirdi. — Gazeteler —

— Ay'dan dönenin kaşığı kırılımsın!..

Keklik geliyi pırrrr!

Heybeli Sanatoryumu'nda yatar-ken İyidere'li Dursun'dan dinlediğim bir köylü fıkraşından çıkardım bu öyküyü. Dursun'a sevgilerle...

R. I. RECEP, Zigana dağlarının ötesinde, kuş uçmaz kervan geçmez bir köyün yamacına gelip konmuştu tek başına. İnsanlardan kaçmıştı Recep. Çalışmasında çalışabilirdi ama, insanı böyle hor görmeleri, böyle tepeden bakmaları gitmemişti hoşuna Recep'in.

Bir gün killebisini omuzuna vurduğu gibi çıktı dağlara. Yol kesip adam soymak için değil, tek başına yaşayış kimseye eyvallah etmemek içindi bu dağa çıkış...

Killebisi ile eğretileri kesip fundaları biçip oturttu sayvanını açtığı düzlüğe.

Ne kurttan korkardı Recep, ne ayıdan... «Onlar benden korksun!» derdi, ama iplik kadar bir akarsu görse soğuk soğuk terler boşanırdı sırtından. Denizlerden korkup ormanlara sığınması, böyle dağ başlarında tek başına yaşaması da bu düzlüğe belki de... Akarsu gözlerini karartır başını döndürdü Recep'in. Tir tir titremeye başladı suyun sesini duydu mu...

Bu kuş uçmaz, kervan geçmez dağların başında, elinden hiç düşmedi killebisi. Eğretileri biçti, fundaları kest. Bu yamaçlar üzerinde karını güne verip yatan bir açmanın sahibi oldu sonunda... Beline doladığı ipli yamacın başındaki köknarlara bağladı, çapalayıp durdu kaya gibi sert toprağı günlerce...

Neden mi belinden bağlıyordu ipli Recep? Ayağı sürçüp de yamaca bir çamaşır gibi serili duran avuç içi kadar tarlasından tepe taklak ağaçlara doğru yuvarlanmasın diye...

Yuvarlanırsa ne mi olurdu? Yamacın dibinden bir su sırıltısı geliyordu. Kayalardan dövine dövine akan suyun Recep'e başdönmesi veren sırıltısı...

«Açma» sindan ilk aldığı ürtün, onu çok umutlandırmıştı. Göttürdü, pazarda sattı bir bölümünü. Sayvanına bir sayvan daha ekledi. Oturur hale getirmek için duvarlarını sıvadı kireçle... Bir ayna aldı, astı duvara... Altına üstüne birer çul aldı, üstüne başına da...

İkinci yıl sonunda, eli ayağı düzgünce anasız babasız bir kız buldu. Evlendi Emine'yle...

Recep artık ipliğin ucundan tuttu-racak diri diri candan bir arkadaş bulmuştu kendisine. Sağdıcsız evlendiği için Emine'nin ip tutmaktan başka ne işlere yarayacağını kestire-

memişti ilk günlerde. Belki de bu yüzden, hastalanmış, yatalara düşmüş Emine. Ama ne de olsa Emine sudan ürkmeyişi gibi, kulağı delik, gözü açık bir köy kızaydı. Bu dağların bir anası olduğunu öğretti Recep'e. Dara düşünce her şeyin ona sorulacağını da öğütledi. Bir gün başvurmak zorunda kaldı Recep, bu dağların anasına:

«Uuuy dağların anası!...» diye ünlledi, «Emine hasta oldu, ne edeceğim onı?...»

Dağların anası Emine'den başkası olamazdı. Ses verdi ağaçların arasından:

«Uuuy Recep!» dedi, «Emine hasta oldıysa eyi edecesun onı!»

«Nasıl eyi edeceğim onı, ya de bana!»

Nasıl iyi edeceğim de öğretti dağların anası, ertesi sabah kalktı ayağı Emine, ipli ucuna yeniden yapıştı dıpdırı...

Yaramıştı Emine'ye dağ havası. Güzelletikçe güzelleşmişti. Saçları topuklarını dövüyor, yanakları parıl parıl yanıyordu. Ünlü komşu köylere sarmıştı Emine'nin. Hani «Yarı güzel olanın başı dertten kurtulmaz.» diye bir türkü vardı ya. O türkü sanki Recep'in üstüne yakılmıştı. «Açma» sını kurda kuşa karış korurken karısını da itten köpekten kollamak zorunda kalmıştı. Dertsiz başı derde girmişti Emine'si yüzünden.

Bir gün durup dururken bir jandarma çaldı sayvanlarının kapısını, bir kâğıt uzattı. Emine'yle kendisinin falan gün, falan saat ilçede bulunması yazılıydı kâğıtta, mahkeme de tanıklık için... Bunu jandarma eri ağızdan da söylemişti Recep'e. Söylemesine söylemişti ya, ne tanıklığıydı ikisinden istedikleri? Sordular jandarmaya. Müstağ efendinin yılıksından iki at çalınmıştı.

«Haberimiz yok!» dediler, «Görmedik bilmiyoruz!»

«Nasıl haberiniz olmaz!» dedi, jandarma, «Kim var sizden başka dağ başında yaşayan! Sizin haberiniz olmaz da kimin haberi olur!... Görmeyiz, bilmeniz gerek sizin!»

«Kendi işimizde, gücümüzdeyiz biz!»

«Bunu yargıca anlatın, ilçeye inin de!»

Bir sabah gün doğmadan düştüler yollara... Hava bir sıcaktı, bir sıcaktı, kavruluyordu ortalık. Güneş yükseldikçe daha da artıyordu bu cehennem sıcaklığı...

«Ah! Bir dere olsa da yıkasam elimi, yüzümü!» dedi Emine.

«Nee!...» diye çıkıştı Recep, «Dere mi dedin?»

«İrmak, dere! Akarsu olsun da... Gireyim içine de serinliyeyim!»

«Bak şu namussuz karyı! Nasıl da ister ölümlümü benim!»

«Ne ölümlü Recep!»

«Dere demedin mi?»

«Dere dedimse...»

«Ölümlümü istiyorsun demektir benim! Ne kötülük ettim sana ben!»

Kızıp köpürüyordu Recep. Arkalarından bir yolcu yetişti, girdi aralarına:

«Nedir zorunuz?» dedi.

«Korkarım dereden!» dedi Recep, «Bu kırı ölümlümü ister benim!»

«Dereden korkarsın ha?» dedi yolcu, «İnsanlık hali! Her insan bir şeyden korkar... Ben de keklkten korkarım! Onların arasında dolaşırken pırrr diye ayağımın dibinden bir keklık kalktı mı ödüm kopar benim! Geçenlerde bizim evin arkasındaki çayırda dolaşırken iki keklık kalkmaz mı pırrr diye... Düşüp bayılmışım!»

Oysa bu adam, Emine'nin ünlünü duyan, hani şu jandarmanın söylediği çalınan atların sahibinin oğluydu... Kimbilir, atların çalınması da uydurmaydı belki de... Emine'yi yurdundan, yuvasından edip yollara düşürmek içindi bu oyun...

«Yaaa!...» dedi Recep, «Sen de keklkten korkarsın ha!... Ben ne kurttan korkarım, ne ayıdan... Domuzdan da korkmam, sırtlandan da... Tuttuğum gibi ayıyırmam ayaklarını karşıma çıkan canavarın!»

«Ya insandan? İnsandan korkmaz mısın?»

Hiç düşünmemişti bunu. İnsandan korkulur muydu, korkulmaz mı, geçmedi aklının kenarından.

«Bilmem.» dedi, «Hiç işim düşmedi insana.»

«Hele düşün de öğrenirsin. Demek sen sudan korkarsın öyle mi?»

«Öyle... Sudan, akarsudan korkarım ben. Dereden, çaydan, ırmaktan...»

«Hiç korkma aslanım, yanında ben varken.»

Hava sıcak mı sıcaktı. Emine açıp saçlıyordu. Yürüdükçe yanakları al al oluyordu nar gibi... Gözleri yol aldıkça süzülüyor baygınlaşıyordu.

Adam, Emine'ye bakıyor, baktıkça da:

«Doğruymuş dedikleri!» diyordu,

«Çarpılası, dediklerinden de baskın, tevatür güzelmış!»

Tam yamaçtan inip de yolları düzlüğe vurunca bir çağılı duyular dövine dövine akan bir derenin çağılı-tısı... Recep:

«Aman!...» dedi, «Bir dere olmasın sakın!»

«Bir ırmak.» dedi ağanın oğlu.

«Aman deme!»

«Hem de yolumuzun üstünde.»

«Geçemem ben ırmaktan!» dedi Recep, «Başım döner, gözlerim kararır.»

«Geçmemiz gerek.»

«Geçemem, korkarım.»

«Korkma... Ben varken hiç korkma.»

Yol dolana dolana ırmağın kıyısına gelip dayanmıştı. Bu akarsuyun elbet bir köprüsü vardı daha aşağılarda ama, adam kurnazlığından sapı-tırmıştı onları yoldan:

«Şimdi...» dedi, «Önce ben bacımı vururum omuzuma, geçiririm karşıya... Sonra seni!»

«Aman, zahmet olmaz mı sana...»

«Ne yapalım, yok ki başka çaresi...»

Çekip tuttuğu gibi sırtladı Emine'yi. Işın zorluğunu açığa vurmak için suyun içinde tökezleye tökezleye yürüyordu, ha yıkıldı, ha yıkılacak... Beri yanda Recep, ha şimdi kapaklandılar, ha şimdi kapaklanacaklar diye yüreği ağzında bakıyordu arkalarından. Sağ selâmet karşıya geçtikleri zaman bir ohhh çekti beri keçeden...

Karşıya geçmişlerdi ama, adam hâlâ indirmemişti yükünü arkasından, basıp gidiyordu. Oysa söylediğine göre Emine'yi indirip hemen dönmekti geriye. Dönüp kendisini de sırtlayacaktı.

«Heey!...» diye seslendi, «Nereye gidiyorsun? Bırak Emine'yi de, gel al beni...»

Hiç oralı değildi adam, boyuna gidiyordu ardına bakmadan.

«Sana söylüyorum...» dedi, «Dön geriye!»

Adam dere boyundaki sazların arasından vurmuş, fundalara doğru ilerliyordu boyuna.

«Heey!... Emmioğlul!...»

«Nereye gidiyorsun be!... Bırak Emine'yi diyorum sana!»

Adamın söyledikleri gelmişti aklına yolda gelirken... Neden korkardı bu adam, keklkten değil mi? Tamam!

«Heey!... Keklik geliyil!...»

«Bak, bak, bak!... Keklik geliyil!...»

«Pırrrr!... Keklik geliyil, pırrrr!...»

Hiç aldrıldığı yoktu adamın. Boyuna gidiyordu fundalıklara doğru.

«Heey!... Emmioğlul! Keklik geliyil pırrrr!... Keklik geliyil pırrrr!...»

«Sana söylüyorum, duymuyor musun be! Bak tepende, keklık geliyil!...»

Deliye dönmüştü Recep. Emine'si gidiyordu elden. Dağlardan yana döndü, seslendi akıl sormak için dağların anasına:

«Heey! Dağların anası!... Emine'yi kaçırıyolar, ne edeceğim?..»

Suların sesi boğuyordu, kendi sesini. Bir şarılıdır gidiyordu... Dövine dövine akıyordu sular, çağılı-larla:

«Huşşş!... Huşşş!... Huşşş!...»

Bu çağılıları «Koşşş!... Koşşş!... Koşşş!...» diye anlayan Recep, kunduralarını bile çıkarmadan vurdu dereye. Hışımına bir solukta karşıya geçti. Yarı beline kadar ıslanmıştı ama, sağ selâmet varmıştı karşı kıyıya. Koştı peşlerinden:

«Heey!... Ya pırak Emine'yi daa!...»

Adam dönüp bir de baktı ki, Recep arkasında... Birden hızlandı. Bütün gücünü toplayıp çalıların arasından izini kaybetmek istedi. Dizleri titriyordu zangır zangır... Gittikçe ağırlaşıyordu yükü.

Emine birden silkinip kurtuldu a damın elinden. Koştı sarıldı kurtarıcısının boynuna:

«Recep'im! Aslanım benim!»

RİFAT ILGAZ

Futbolcu Metin, milletvekili adayı oluyor. — Gazeteler —

GÖZ UKUYLA OLAYLAR

Böyleken böyle !..

SAÇ SAKAL

TABİAT her yarattığın erkeğini daha güzel yaratmış, dişisinden! İşte yeşil başlı ördek, işte renkleriyle, sesiyle tavuktan çok daha gösterişli olan horoz! Ama siz yaptıkları işe bir bakın, demeyin! Ortalığı ayağa kaldırıp bir yumurtacık yapmak da iş mi sanki! Şu var ki, bir kümesi yönetmek, yumurtlamaktan çok daha yorucu bir iş olsa gerek! Mikrofona horozun elinde, iktidar gibi! Bütün kümesi o kaldırır, o yönetir.

Demek istiyorum ki, biz erkeklerin saç da, sakalı da süs olarak armağan edilmiş tabiat tarafından. Siz ikide bir kestirip kazdığınıza bakmayın. Değer bilmemezlik bizim yaptığımız, düpedüz nankörlük!

Biz yaşlılar değerini bilmiyoruz ama, bakın genç kuşağa... Kız arkadaşlarına bakarak eşitlik duygusuyla uzatılmış saçlar... Onlara daha çok horozlanmak için salıverilmiş sakallar, bıyıklar...

Saç uzun, aklı kısa suçlaması böylece kalkıyor yürürlükten. Aynı ölçüde uzatılan saçla, eşitlik; koyverilen sakalla, bıyıkla da insan türü olarak üstünlük iddiası...

Sakal koyvermenin altında daha çok politik nedenler gizli olsa gerek! Bu davranış, atalarımızın bir sözünü yürürlüğe koyma çabasından ileri geliyor gibi... Onlar, «sakalım yok ki sözüm dinlensin!» demeselerdi, bugünün gençliği zor salıverirdi sakalını. Bu, düpedüz biz yaşlılara söz geçirmek için bir zorlama! Bilmiyorlar ki bu atasözü söylendiği zaman atalarımızın hem sakalı vardı, hem de bıyığı. Ama yine de sözlerini yeterince geçiremezlerdi birbirlerine.

Genç kuşak çok şükür saç sakal sahibi oldu ama, bakıyoruz henüz söz sahibi olamadı. İşte üniversite reformları... Yalnız bizde değil, bütün yeryüzü gençliğinde bir başarısızlık... Bütün yeryüzünde sürüp giden başarısızlıklara bakılırsa, gençlerimizin kalbur kalbur sakal bırakmaları, arşın arşın bıyık uzatmaları gerekiyor daha!

Yaaaa işte böyle !..

RAFADAN LAFLAR

«Hayır arkadaşlar, bu olamaz. Perde arkasından zahı hükümete düşer.»

Ahmet TAHTAKILIÇ (Bağımsız)

Durun durun, aklımız karıştı. «Kulis» diyorsunuz, «Perde» diyorsunuz... Kuzum devlet mi, yoksa tiyatro mu yönetiyorsunuz?

«Bana oraya gitmeyin, size yuh çekecekler dediler.»

Ahmet TÜRKEL (Ticaret Bakanı)

Kırk yılda bir büyük sözü dinlemezseniz böyle olur. Nitekim çektiler.

«Türk Milleti, ayak oyunları ve cambazlıklarla idare ediliyor.»

AZİZOĞLU (YTP)

Oh oh... Hiç değilse idareci sıkıntısı çekmeyiz. İş ayak oyunları ile cambazlığa kaldıysa, cambazlık bizde, ayak oyununun çeşitli bizde... Kimi perende atar, kimi yağlı güreş tutar. Garip tarafı, millet bu spor oyunlarını siyaset diye yutar!

«Bu memlekette en az eski DP'iler kadar, biz

AP'iler de hizmet edebiliriz.»

Hamdi MADEN (AP)
Yormayın kendinizi. Fazlasını bile yaptınız. Onların on yılda açtıkları iş kapılarını siz dört yılda kapadınız. Bir pasaport uydurup milletin canını dışarı atması boşuna mı?

«Riyakârlar kervanına katılmayacağım.»

BÖLÜKBAŞI

Etağfurullah. Kervanda ne işiniz var? Ama ille de «Bir yere katılmadan olmaz» dersiniz, seçimlere katılmanız yeter de artar.

«Benim vazifem arabayı devirmeden idare etmektir.»

DEMİREL

Aman dikkat! Zira fazla sür'at felâkettir!

Türk Meşhurları Serisi : Celâl Bayar

KAYIP ARANIYOR

Beyazıt havuzunun mermerleri kaybolmuş!

Belediye bu kaybolan mermerleri arıyormuş!

Bizim bildiğimiz önce Beyazıt meydanındaki havuzun suyu kayboldu, sonra havuz kayboldu, daha sonra Beyazıt meydanı kayboldu! Bu arada mermerler kaybolmuş, çok mu?... İstanbul kaybolacak bu gidişle!...

KUYU

Adana'daki Altın Koza Film Festivali'nde Kuyu adlı filmin, güdümlü olarak birinci getirildiği dedikodusu var. Bu filmin rejisörü de Metin Erksan'ı.

Sakın İnönü'nün parmağı olmasın bu işte! «Kuyudan adam çıkaracağım.» deyip duruyordu. Çıkara çıkara bir Metin Erksan çıkarmış olacak «Kuyu» dan!

PANTALON

İsparta Millî Eğitim Müdürlüğü, Gençlik Bayramı için günlük bir emir çıkarmış:

«Kızlar jimnastik yaparken pantolon giyecek.»

Yâni şort yasak!

Astronotlar fezada kaşınıya yakalandı — Gazeteler —

Ama bayramı izleyen tarafsız seyirciler, şu kanıya varmışlar:

«Müstehcenlik şortun açıklığında değil, pantolonun kapalılığındadır!»

Kapalılığında ve darlığında... Hele jimnastik yaparken... Terleyip de bacaklara ve gözlere yapışınca!

REKLÂM

Cannes Film Festivalinde şarap reklâmı yapan bir kız:

«Bordeaux şarabı için!» diye bir kaç bardak şarap içerek dalmış havuza. Peşinden atlayan iki delikan-

lı da, mayosunu sıyrırvermiş!

Neyin reklâmı yapılmış dersiniz?

Şarabın mı, havuzun mu, kızın mı, yoksa skandallarıyla ün kazanma yolunu tutan Cannes Festivalinin mi?...

ALKOLSÜZ İÇKİ

İçkilerin tadı, rengi, kokusu bozulmadan alkolsüz hale getiriliyormuş İngiltere'de.

Bu da buluşmu yâni?

Bizim Tekel İdaresi öyle rakırlar çıkarıyor ki, ne renk ne anason kokusu... Üstelik ne de alkol... Sırf şişe, sırf etiket ve zamlı...

Üçü birden — Gel keyfim, geeel!

Feza: — Apollo-11... Burası Apollo-11...
— Siz dinliyorsunuz...
— Her şey çok muntazam... Ay'a 345.000 km. hızla yaklaşıyoruz...
Burası: — Saat kaç, Hüs- beyciğim?...
— İkiye on var...
— Gördün mü, kızları kaçıracağız... Valla beklemeler...

KOKTEYL

FEZA VE BURASI

— Sen de ne diye Tak-sim'de randevu verdin?...
— Başka yer bulsana...
— Şoför efendi Tophane-den çıksaydık...
— Şimdi orası da kesik bey ağbı...

Feza: — Alo... Alo... Burası Apollo-11... Dünyayı turuncu bir portakal gibi görüyoruz. Manzara şahane...

— Nereleri görünüyor?...
— Amerika ve Avrupa'nın bir kısmı...

Burası: — Burada da...
Burası: — Ne bakıyorsun ulan...
Hiç kadın görmedin mi?...
— Bana mı diyorsun?...
— Tabii sana ulan ayı...
— Ağzını topla...
— Yapma Hulusi... Bırak... uyma elin serserisine...

— Ah.. yandım!...
— Polifiis.. adam vurdu lar!...

Feza: — Arızayı giderdik.. elektrometreden gelen bir kontakmış...

— Güzel.. öğle haplarını zı yuttunuz mu?...

— Evet.. vitaminlerimizi de aldık.. ben uyuyorum.. Albay Thomas füzeyi idare ediyor...

Burası: — İdare et...
— Edemem... İstifa edeceğim... Bu kadar yolsuzluktan sonra...

— Boşver böyle gelmiş böyle gider... Sen de idare edeceksin...

— Etmezsem?...
— Kendine edersin...

Feza: — Ay'a iniyoruz... Yumuşak iniş yaptık. Mutlak bir sessizlik...

Burası: — Burada da...
Feza: — Hayret!... Hiç bir hayat işi yok...

Burası: — Burada da...
Feza: — Hava da yok...
Burası: — Burada da...

Feza: — Hiçbir adama rastlamadık...

Burası: — Ya.. hayret.. burada da...
Bu kadar benzeyişten sonra Ay'a gitmeye ne lüzum var?... diye düşündü yor insan...

Suavi SÜALP

GÖREVE SAYGI GEREK

VEDAT SAYGEL

— Ben, dümenimi tezgahımı kurdum, kazancımı yoluna koydum diyerek işi gevşettin mi, yandığın gündür! dedi cezaevine yeni gelen.

— Haklısın müdür bey diye atıldı soymak için girdiği evde uyurken yakayı ele veren. Bir aydır boş olan şu evin yumuşacık yataklarında bir gece de biz yatalım dedik, kendi ayağımızla kapana girdik! Ah kafa ahl!... Almışsın alacağını, çekip gitsene...

— Göreve gereken saygıyı göstermedi mi, yediği ekmek çarpar insanı.

— Vallahi öyle, dedi sahtekârlıktan üç yıl giymiş olan. İsminden tut, ambalajına varıncaya kadar romantizma ağırlarını dindirici ilacı Avrupa mallarına benzet, Fransızca yazılarını altındaki «T.M.» yâni «Türk Malı» işaretini kaldırmayı unut! Küçük bir dikkatsizlik nelele malolu-yor bak.

— Gözüni dört açtın mı, yapacağın işi iyice plânladın mı, zengin olmak içecek su bulmaktan kolaydır bu memlekette.

— Yerden göğe kadar haklısın müdür bey, dedi kaçakçılıktan yükünü tutmuş olan. Tanrıya binlerce şükür para kazanmak da, yurda kaçak mal sokmak da her zamankinden daha kolay oldu son günlerde.

— Fakat dedi ki, göreve saygı gerek. Çalışma alanını genişletirken kılı kırka yaracaksın. Her ihtimali göz önüne alacaksın. Namus ve zekasına güvendiğin adamları kadroya alacaksın. Benim hatâm bu sonuncusunda oldu. Biraz kafamı çalıştırsaydım cezaevine mi düşerdim? Namus ve şerefimi mi lekelerdim? Beyler gibi geçirin, genel müdür olacağım günleri beklerdim. Sonunda sapıttık biz. Gerçi bu işin içine biraz da tesadüfen girmiş sayılırım ya neyse... Kaç yıllarını hatırlıyorum, zaman zaman olduğu gibi durumum yine bozulmuş, borç gırtlığa dayanmıştı. Ne oturduğum evin kirasını verebiliyordum, ne yediğimin hesabını ödeyebiliyordum. Eve girsem ev sahibi karşına dikiliyor, sokağa çıksam diğer alacaklılar çeviriyor. Sonunda, «Yürü oğlum» dedim kendi kendime. «Burada sürünmektense, Ankara'da ölmek daha iyidir.» Dünya kadar dostum var başkentte. Hem öyle ki, en önemlisi bir devlet kuruluşunun genel müdür yardımcısı... Bunca hatırı sayılır dost arasında bırak sürünmeyi, insan aç kalmaya bile fırsat bulamaz. Gittim ki, karşılığını umduğundan güzel. Biri Ankara'nın en lüks lokantalarında öğle yemeği yediriyor, biri şerefime ziyafet düzenliyor. Aralarında bir ağırlama yarışı başladı, insanın aklı durur! Fınl-

şe geçmeleri ağzımdan çıkacak bir kaç kelimeye bağlı. Sözelgisi:

— Terledim, desem on kişi birden sesleniyor.

— Garson, bize rakı getir! Buzlu olsun.

— Hayır hayır, köpüklü şarap... Ama en soğuktan!

— Rakı da şarap da kalsın. Viski var mı viski?...

— Uykum geldi, diyecek olsam on kişi birden fırlıyor yerlerinden.

Kimi:

— Bir yere bırakmam benim misafirimsin, diyor.

Kimi:

— Falan otelin en güzel odasını sabahdan ayırttım, diyor.

Adamların bizim durumumuzu bildikleri yok... Sanki iş bulmak için değil, hovardalık yapmak için geldik Ankara'ya.

— Evet ama para bakımından... diyecek olsam, söyleyeceklerim bitmeden on el birden dalıyor ceplere!

— Yoo, sana ödetmeyiz!

Yahu ödeyecek kim zaten? Bırakın da efendi efendi işsizliğimizi, parasızlığımızı, üstelik gırtlığa kadar borçta olduğumuzu anlatalım size. İnsana hem:

— Eee, daha ne var ne yok? diye soruyorlar, ağzımdan ilk çıkan kelimeden sonra da ya garsona sesleniyorlar, ya keseye davranıyorlar. Bırakmıyorlar ki derdimizi öyleylelim.

Yine bir hal hatır sorma sırasında atık davrandım da:

— İşsizim, diyebildim.

Hepsi birden sordu:

— Eee, şimdi ne yapıyorsun?

— Hiç, dedim. Dolaşıp duruyorum.

— Madem işsizsin, geldiğinden beri ne diye söylemezsin birader?

— Bırakmadınız ki söyleyeyim.

— Nasıl bir iş arıyorsun?

— Yorgunluğ az, kazancı çok bir iş olsun da...

Dokuzu:

— Kolay, buluruz, dedi.

Onuncu dost:

— Buluruz olmaz, dedi. Hemen bulmalıyız.

Sonra bana döndü:

— Anadolu'ya gider misin?

— Neden gitmeyeyim?

— Bizim Hasan'ın yanına gönderirim seni.

«Hasan» dediği, sevdiğim bir çocukluk arkadaşım. Bir süre önce o da benim gibi işsiz kalmış aynı dostların aracılığı ile küçük kentlerden birinin iş ve işçi Bulma Kurumu müdürlüğüne atanmış.

— İyi olur.

Hemen bizi kadroya aldılar, hafatasına varmadan da Hasan'ın bulunduğu kente müdür yardımcısı olarak atadılar.

Gittim ki, tabelası bile olmayan iki odalı köhne bir ahşap evde çile

dolduruyor Hasan. Orada yatıyor, orada kalkıyor, yemeğini pişirip orada yiyor, içine kapanmış yaşlı bir bekâr gibi yuvarlanıp gidiyor! Hani ortada birtakım resmî evrak olmasa, Ankara maasımızla kiramızı yollamasa, bulduğumuz yerin bir devlet müessesesi olduğuna bin şahit ister!

Aradan bir hafta geçti, bizim daireye ne iş ve işçi aramak için uğrayan var, ne de hangi işi yaptığımızı soran...

— Yahu, dedim, buralarda işsiz yok mu?

— Çooook, dedi Hasan. İşsiz çoktur da, işi olan yoktur.

— Peki neden kimse gelip iş aramıyor?

Aramazlarmış. Bir kere buranın bir resmî daire olduğunu bilmezlermiş.

— İlân edelim...

O zaman da devlet dairelerinden iş çıkmayacağını bildiklerinden içeri girmezlermiş.

— Eee, ne diye boşuna dünyanın parasını harcıyor Kurum? Bildirelim, kapatsınlar.

— Sana ne oğlum, dedi Hasan. Maasın mı gelmiyor, kıran mı ödenmiyor? Devletin işine neden burnunu sokarsın?

Sokmayayım ama, işsizlikten vakit geçmiyorum. Kahveye sinemaya gideyim desen maas yetmiyor. İşin yoksa bu köhne viraneyi bekle dur!

Üç ay sonra Ankara'daki dosttan bir mektup geldi. «Faaliyetleriniz hakkında bilgi vermemeniz merkezin dikkatini çekiyor» diyordu dostumuz. «Bir şeyler yapıp durumu idare edin.»

Zaten bir şeyler yapmak için geç bile kalmıştık. Hasan'a:

— Bütün kadrosu bir müdürle, bir yardımcıyla ibaret olan Devlet dairesine Patagonya'da bile rastlanmaz, dedim.

— Ne yapalım?

— Hademesinden memuruna kadar şöyle fiyakalı bir kadro kurulum.

İğne batırılmış gibi sıçradı yerinden oğlan:

— Kadroyu kurduk desek, onca insanı nerede barındıracağız? Sığıştık desek, yaptırarak işi nereden bulacağız?

Kurulacak kadronun sadece maas bordrosunda gözükeceğini, Ankara'dan gönderilecek paranın kendi cebimize gireceğini güç belâ sokabil-dim kafasına.

Hemen ilk ay üç memurla bir hademeyi kadroya aldık ikinci ay, yığılan işlerle başa çıkabilmek için üç memur daha aldık. Üçüncü ayın sonlarına doğru da şefimiz durumunda olan Ankara'daki dosttan bir mektup daha aldık. Her ay sonunda iş bulduğumuz kimselerin isim listesini istiyordu.

Mesele şimdi pürüzlenmeye başlamıştı işte... Falana filâna iş bulduk demek yetmiyordu. İşçi sevkettiğimiz yerdeki kurum şubesinin de bu listeyi onaylaması gerekiyordu.

Hasan'a:

— Şebekeyi genişletmekten başka çare yok, dedim.

Sordu:

— Yeniden memur mu alacaksın?

— Hayır, dedim. Durumumuzu sağlamlaştırmak için çevre illere bir iş gezisine çıkacağız.

Hemen ertesi abah düştüm yola. Çevre illerdeki Kurum Şubelerine uğradım ki, onların durumu bizimkinden perişan. Ankara'dan aldığımız mektupların birer örneği onlara da gönderilmiş.

Dedim:

— Arkadaş, hem çalışıyor gözük-mek, hem kazancını yükseltmek ister misin?

Allah Allah diyor adamlar. Elime eteğime sarılıyorlar.

— Emret yapalım.

— Bir ortaklık kuracağız, kazancı paylaşacağız, tamam mı?

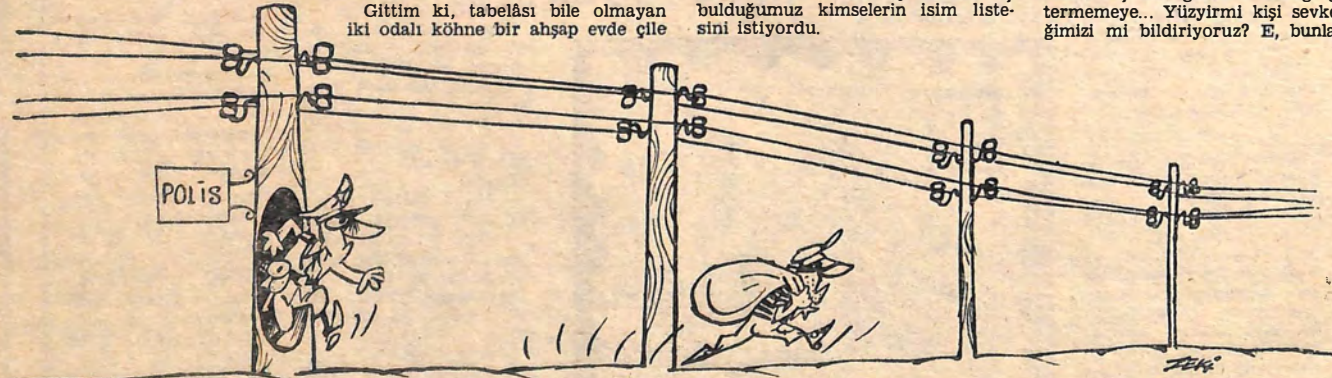
— Ne yapacağız?

Ne yapacağımızı bir bir anlattım. Bulduğumuz illere kurulan iş ve işçi Bulma Kurumu şubelerine mü-racaat yoksa, suç bizim değil el-bet Bu durumu Ankara'ya duyursak, şubeler kapanacak ekmeğimizden olacağız. Duyurmasak, günün birinde kuşkulanan merkez müfettiş gönde-recek, işimiz gücümüz bulunmadığı-nı gören müfettiş aleyhimize rapor verecek ve sonuç yine aynı olacak. Şubeler kapanıp, kadrolar dağıtı-lacak. Madem suç bizim değil, çalışı-yor görünelim bâri.

Anlaştık. Ayda bir kere biz onlara «falan filân çalışmak üzere böl-genize sevk edilmiştir» diye bir liste yollayacaktık, onlardan «Gönderdiği-ni adamlar teslim alınıp, kamyon-lara yüklenerek falan filân tarlalara yerleştirilmiştir» diye cevabını alacaktık. Sonra ay sonlarında bu listeler de faaliyet programımıza ekleyip, merkeze postalayacaktık. Böy-lelikle çalışıyor gördükten başka, ayrıca sevkியatta yapılan hayall masrafı da merkezden alacaktık.

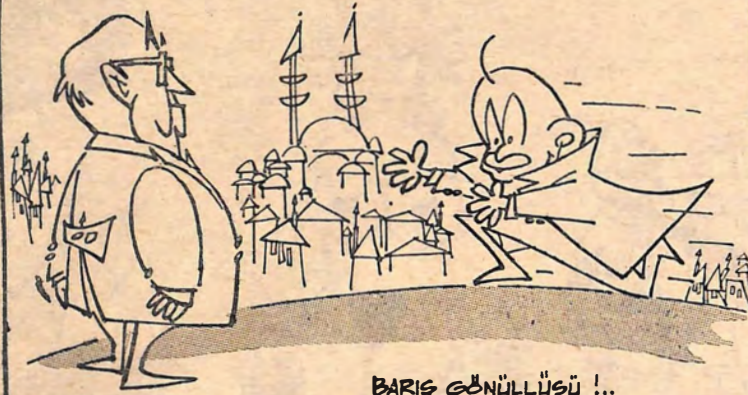
Ondan sonra işler bir sıkıştı ki sormayın. Haftada iki kere, «Aşağıda isimleri bulunan yüz kişi kamyon-lara yüklenip, çalıştırılmak üzere bölgenize gönderilmiştir» diye liste hazırlıyoruz bir kaç gün sonra, «Gönderdiğiniz yüz kişi subemize teslim alınıp, çalıştırılmak üzere tar-lalara sevk edilmiştir» cevabını alı-yoruz. Sonra gelsin merkezden ma-aş tutarları, sevkiyatta kullanılan kamyon paraları...

Ama başında da söyledim ya «Gö-reve saygı gerek» diye... Bir süre sonra başladık gereken titizliği gös-termemeye... Yüzyırmı kişi sevketti-ğimizi mi bildiriyoruz? E, bunların

Tel hırsızları, P.T.T.'yi on milyon zarara soktu. — Gazeteler —

- Bayar ile İnönü İstanbul'da buluşacak.. -

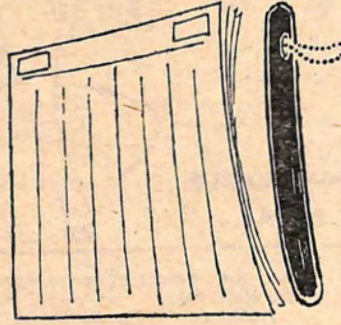
BARIŞ GÖNÜLLÜSÜ !..

- Türkiye ligi bitti -

YAZISIZ

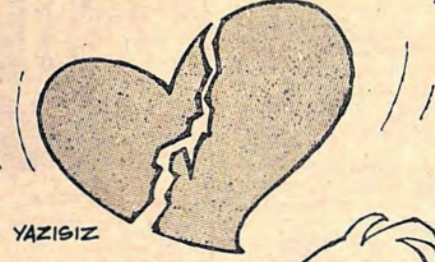
- Toplum polisi gazetecilere karşı yine cop kullandı -

DOKUZUNCU SÜTUN !..

- Dr. Barnard'ın karısı boşanmak için dava açtı.. -

YAZISIZ

- Ecevit: "Her şeyi göze aldık.." -

YAZISIZ

isimlerini bildirmek gerek. Adları ile, soyadları ile, baba adları ile... Yaz yaz, bildiğimiz bütün isimler bitti! Başladık eş dost, tanıdık isimlerini sıralamaya... Günün birinde onlar da bitti.

Hasan:

- İsmiden bol ne var birader? diyor. Gelmiş geçmiş politikacıları sıralasak birkaç ay daha idare ederiz.

- Çakarlar birader?

- Ohoo, kimden kime?...

Kâğıdı önüme çekip başlıyorum yazmaya: «Metin Oktay, Turgay Şeren, Sevim Çağlayan, Gönül Yazar, İsmail Akçay..... Yukarıda isimleri bulunan şu kadar kişi kamyonlara yüklenmiş, çalıştırılmak üzere bölgenize gönderilmiştir.»

Ertesi gün cevabı geliyor: «Metin Oktay, Turgay Şeren, Sevim Çağlayan, Gönül Yazar, İsmail Akçay ve diğerleri teslim alınmış, çalıştırılmak üzere tarlalara sevk edilmiştir.»

Liste doldurma sırasının Hasan'da olduğu bir gün tutup, «Bülent Ecevit, Talât Asal, İnönü, Demirel, Çağlayan, Sükan, Nihat Erim, Osman Bölükbaşı, Alparslan Türkeş, Turhan Feyzioğlu..... şubenize gönderilmiştir» diye yazıp, «Bülent Ecevit, Talât Asal, İnönü, Demirel, Çağlayan, Sükan, Nihat Erim, Osman Bölükbaşı, Alparslan Türkeş, Turhan Feyzioğlu..... teslim alınmış, çalıştırılmak üzere tarlalara sevk edilmiştir» cevabı gelince ve bu listeler ay sonunda merkeze gönderilince olan oldu! Oysa biraz daha dikkatli davranıyaydık, ya da politikacıların yerine telefon rehberlerindeki isimlerden yararlanıyaydık, bugün cezaevinde değil, Genel Müdürlük koltuğunda otururdum.

- Müdür haklı, dedi soyduğu evde uyurken yalakanan hırsız.

- Haklı, dedi sahtekârlıktan üç yıl yemiş olan. Göreve gereken saygı gösterip açık vermeseydik, bugün hangimiz burada olurduk?

Vedat SAYGEL

DÜNYADA «ciddi tartışma» diye çok, ama çok gevezelik mi edilmekte, yoksa bana mı öyle geliyor?

Belki yaşam ilerledikçe boş lafa dayanıklılığımın azalmasından ileri geliyordur bu duygum; belki de aslında hiç karışık olmayan konuların insanlara içinden çıkılmayacak biçimlerde sunulmasının gitgide sinirime dokunmasından...

«Yağmur yağacak mı, yağmayacak mı?» sorusu şöyle de sorulabilir:

- Meteorolojik koşullar atmosferdeki hidrojen ve oksijen karışımı birikiminin yerçekimine uyarak dökülmesine uygun mu, değil mi?

Ve uzman aydınlar dışındaki insanların böyle bir lafa verebilecekleri bir tek akıllıca cevap vardır:

- Ha?

Örneğimi aşırı bulabilirsiniz. Ama inanın ki aydınların gündün güne daha tahliye, daha ayrıntılı, daha formüllere bağli düşünmeye dalmak zorunda kalmaları yüzünden ortaya çıkan bir çeşit kültürel kuşdili onlarla halk arasında bundan çok beter anlaşmazlıklar yaratıyor.

Oysa bütün patırtı gürültü şu basit noktada düğümleniyor:

- İnsan hep sırf kendi çıkarını kollamak zorunda olan bir yaratık mıdır, yoksa ömrünü başkalarıyla ortak hedeflere adanarak yaşayabilir mi?

Hemen söyleyeyim ki soru basit ama cevap basit değil.

«İkincisi doğrudur» diye meseleyi rahatça kestirip atmak, hemen insanların cilleseceğine ve aralarında kardeşlik doğuvereceğine inanabilmek ancak delikanlılık çağının bağışladığı mutluluklardan...

YELPAZE

BİR MUSİBET...

Ama durum böyle diye insanları iflâhu imkânsız çıkarılar saymak, «Dünya böyle gelmiş böyle gider» felsefesine saplanmak daha da büyük bir yanılma olur.

Çünkü her şey gösteriyor ki insanlar bazı şartlar altında elele verip ortak hedeflere yönelmenin heyecanına ve tadına kendilerini adanma eğilimini bal gibi içlerinde taşıyan yaratıklar.

Bunun aşırı iyimserlik olup olmadığını anlamak isterseniz çevrenizdeki insan topluluklarının o türlü eğilimlerini açığa vuran davranışlarına dikkatle bakın, yeter. Ben size iyimserliğimi burada bile doğrulayan bir durumdan söz edeceğim.

Benim bulunduğum bölge (Orta A.B.D.'nin Kuzey Bölümü) çeşitli tarımcılar, çiftçiler, irill ufaklı ev ve arazi sahiplerinin en büyük çoğunluğunu bir araya getirdiği en muhafazakâr yerlerinden biri.

Üniversite çevresinden uzaklaşıp uçsuz bucaksız ovalarda dolışmaya başladınız mı kendinizi duvarlar, tahta parmaklıklar, çitlerle bölünmüş bir toprak okyanusunda buluyorsunuz.

Ve bu çitten kabukların içine çekilmiş, yüzleri bile çoğunlukla tozbaşaya benzeyen, birbirleriyle ancak pazar sabahları kilisede gülümsemeden selâmlaşan insanlar.

(En büyük Amerikan şairlerinden Robert Frost ünlü bir şiirinde «Çitleri sağlam olan komşuların arası da iyi olur» sözündeki soğuk bencilliği yerer acı acı. Bu ovaları gördükçe hep o şiiri hatırlıyorum.)

Buraları sulayan iki dev ırmak var: Mississippi ve Missouri nehirleri. İşte bu iki ırmak iyi bir oyun etti 1969 baharında ovaların tozbaşaya insanlarına.

Bütün kış boyunca yağın rekor seviyedeki karlardan sonra nehir kaynağı dağların bulunduğu kuzey bölgelere vaktisiz sıcaklar bastırmaya başlayınca meteoroloji servisleri alarm verdiler:

- İrmaklar tarihte görülmemiş derecede yükselip her yerde taşacak!

Önce ırmak kıyılarındaki evler ve topraklar, sonra onlara bitişik olanlar su altında kalmaya başlayınca buraların toplum psikolojisinde umulmadık bir değişiklik beliriverdi: inanılmaz bir dayanışma ve işbirliği çıktı ortaya.

İnsanlar on ikişer saatlik postalar halinde yüzlerce kişilik gruplar kurup günlerce, haftalarca su seviyesiyle yarıştılar. Dizi olup elden ele kum torbaları taşıdılar, kan ter içinde omuz omuza didinerek toprak yığdılar, birbirlerini sevkendirmek için bir ağızdan şarkılar söylediler.

Bazan onların selderiyle su seviyesi arasında yarım karış yükseldik farkı kaldı; ama sonunda hemen her yerde kazandılar yarış. Sular barikatları aşmadan alçalmaya başladılar.

Tehlikenin geçtiği her yerde gazeteler ve televizyonlar zafer sevincinin tablolarını yayınladılar: uykusuz gecelerin sabahında, tabiatın yenildiğini görünce göz yaşlarıyla el sıkışan, kucaklaşan, öpüşen insanlar...

Ben de onların bu halini gülümseyerek seyrettim.

Bin değil, milyon nasihat para etmiyor. Var mı bir tek musibet gibi öğretmen?

Refik ERDURAN

**TAKİBİNE RAĞMEN FİHUŞ
KADINLAR ÇOĞALIYOR...**

EP YATARIM ...

100 TL.

BOŞ ZAMANLARINI KIYMETLENDİRENLER ...

GÜN

«Pamuk piyasası sakin, kalay canlı.»

Pamuğu bilmeyiz ama, kalayın ithali gerek. Zira seçimlere girecek parti bir değil, üç değil... Tam yedi tane mübarek!

Daha şimdiden kullanmaya başladıklarına bakalım, sıkıntıya düşmemek için hemen tedbirini alalım.

CUMARTESİ

Ne pişmez şeylermiş

«AP. kayıyor!»
Bildik bileli kaynar.
«CHP. kayıyor!»
Hem de fokur fokur...
«MHP. kayıyor!»
Taştı, taşacak.
«YTP. kayıyor!», «GP. kayıyor», «MP. kayıyor», «TİP. kayıyor!»

İşin yoksa elinde kaşık, bekle... Ne pişme var, ne yumuşama... Sadece milleti umutla bekleten kuru bir tıkdama...

PAZAR

Tıp ve politika

Buyrun bir açıklama: «Asfalt yol kanser yapıyor!»

Haydi çıkın işin içinden bakalım!

«Şeker, kalb hastalığı yapıyor» derler.

«Et ve patates saçları döküyor» derler.

«Sigara erkekleği azaltıyor» derler.

«Televizyon şaşılık, refah şeker hastalığı yapıyor» derler.

Anlayamadık vallahi... Doktorlar mı politika yapıyor, politikacılar mı sağlığımızı fiyat ayarlamalarıyla koruyor?

Birçok şeylerden mahrum olduğumuza bakılırsa, elele çalışıyorlar galiba. Tıp adamları sağlığa zararlı maddeleri tesbit ediyor, politika adamları vatandaşın bunlara el sürmesini önüyor.

ti bulmadılar. — Gazeteler —

Ş K I

çardık Ada'dan pupa yelkeni,
bilmezdik zamanda geği erkeni,
bir ince şal olur sarardın beni;
turduk seninle dal, dal sarmaşık...

ürküler söylerken meltemler bazın,
oyununa girerken mehtap denizin,
izlisi kalmadı bu sevgimizin;
en bana, ben sana delice âşık...

Samim AGAR

PERŞEMBE

Hadi canım sen de...

Paşamızın kulakları çınlasın. Onun ünlü sözünü dilden düşürmek mümkün mü? BBC. radyosunun yorumunu okurken, insanın bir kere daha dilinin ucuna geliyor.

«Türkiye'de demokrasinin âkıbetini zaman gösterecektir.»

Hadi canım sen de... Gldiye bakılırsa yakın bir gelecekte bizim politikacılar, demokrasiye dün-

yanın kaç bucak olduğunu öğretecektir!

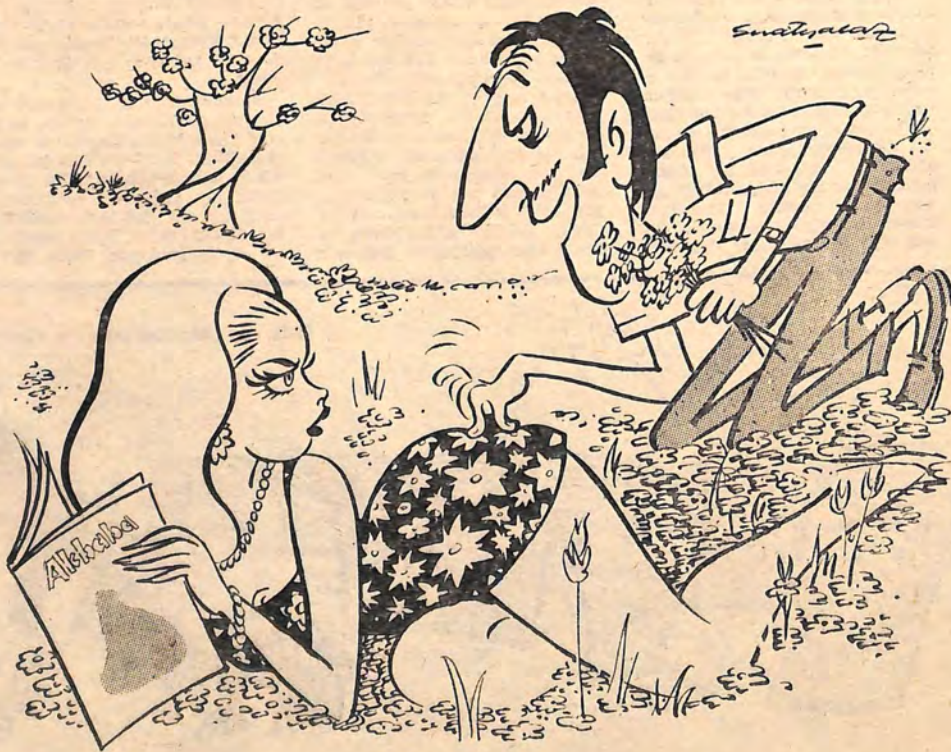
Bu dış gıcırdatmalar, yumruk sıkımlar boşuna mı?

CUMA

Sıkıntısı başlar

Biraz da piyasa haberlerine göz atalım birlikte: «Arnavutluk'tan ham petrol alıyoruz.»

Öyle ya canım. Madem Arnavutluk'ta var, neden kendimiz çıkaracağız diye uğraşıyoruz?

— Oh! Affedersiniz küçük hanım!..

BENİM adım yalnızlık. İnsanları çok severim. Ama onlar beni pek sevmeyiz. Ee, ne yaparsın? İyilik yapamaz insanlığuna. Bilirim, bilirim ya, yine de onları yapmam. Aslında onlar bensiz yapamaz ya... Hem yakınlardan benden hem de kendilerini terkeden arkamdan ah vah ederler. Huyum kurusun. Çok yufka yürekliyimdir, dayanmam üzümlerine.

Bunca itilip kakılmama rağmen gönüllerini hoş etmeye çalışır, kimsesizliklerini unutturmaya uğraşırım boyunca. Ama onlar «Ah, çok yalnızım, kimsen yok» diye sızlanırlar dururlar. Yanlarında ben olduğum halde şu «Kimsen yok» demelerine öyle bir iç çerlerim ki sormayın. Keratolar, beni adaman saymazlar mı ne!... Dayanamayıp o sağır kulaklarına: «Heey, yalnız değilsiniz, yalnızlığınız var, yalnızlığınız» diye bağırarak isterim çoğu zaman. Sonra «Boşver» derim, «Sen görevini yapıyorsun ya yeter. Belki de böylesi daha iyi. Belli olmaz, belki seni farkedince bütün mutsuzlukların nede-ninin sen olduğunu sanırlar da «Seni kırmızı mumlu mektuplarla çağırdım mı ben, ha? Niye geldin yanıma...» diye tükürürcesine yüzüne karşı bar bar bağırırlar, diye düşünürüm.

Gelin size başımdan geçen bir

olayı anlatayım da ne kadar çileli bir hayatım var anlayın.

Efendim, geçenlerde geleceği parlak genç bir şairle tanıştım. Delikanlı, anasından babasından yeni ayrılmıştı. Küçük bir bekâr odacıydı. Bu odada in, cin top oynardı. Arada sırada ben de aralarına karışır kaleclik yapardım. Kimi zaman topumuz kaybolur, oraya buraya atılmış, karmakarışık eşyaların arasında bir yere girer, bir türlü bulunmazdı.

Neyse, bu genç her akşam odasına gelir, derme çatma bir yemek yer, sonra yatağına uzanır ya derin düşüncelere dalar ya da kitap, gazete okuyarak kendini avutmaya çalışır. Sigaralardan, içkilerden medet umduğu da olurdu ya yoksul olduğundan bunlara pek baş vuramazdı... Pek arkadaş da yoktu öyle. Yâni içine kapak garibin biriydi sizin anlayacağınız. Acıdım zavallıya. Baktım bu böyle olmayacak, öğlelem diye fındırdek bir akrabam

YALNIZLIK

ERHAN TİĞLİ

vardır, gençleri pek sever yosma. Gittim ona, bizimkinin halini anlattım, böyle böyle dedim. «Hadi göreyim seni» diyerek arkasını sıvazladım.

Haspa dünden razı. Hemen ayanın karşısına geçip iyice bir süslendi, taktı takıştırdı, sürdü sürüşürdü, iki dirhem bir çekirdek oldu. Ne yapıtısa yaptı, allem etti kalem etti, delikanlının aklını çeliverdi.

Derken delikanlının yüzüne renk geldi, gönlüne âhenk... Kadınlarla kızlara daha dikkatli bakmaya başladı. Günlerden bir gün özlüm delikanlının yolunun üstündeki bir genç kızın gözlerine konuverdi kelek gibi. Tesadüf de azıcık bahşış verince artık delikanlıyla kız her gün karşılaşmaya ve uzun uzun bakışmaya başladılar.

Derken bir gün, özlümle birlikte ektiğimiz tohum büyüdü, serpiildi, gelişti, çiçek çiçek bir aşk başladı aralarında, gözlerden gönlüğe kök saldı...

Bizim delikanlının halı görülecek şeydi canım... Sanki kanat takmış uçuyordu kerata. Beni falan görecekti gözü yoktu. Birden şairleşiverdi. Önce pek önemli olmayan çok romantik, hattâ çocukça aşk şiirleri yazarken sonra işi ilerletip daha iyilerini yazmaya başlamıştı mı!...

O zaman aşk şiirleri modaydı. Dergilerde sürüyle aşk şiirleri çıkıyordu. Bizim delikanlı yazdıklarından bazıları seçip dergilere gönderdi. Beğenildi. Yine yazdı yine gönderdi. Bir süre sonra bir de baktık ki delikanlı parlardı, antolojilere girmeye başladı. İnzası az çok tanınmaya başlamıştı artık. Bir aşk özlümüyle yazdıkça yazıyor, her eve gelişinde hemen masanın başına oturup derin hayâllere dahiyo, ilham perisini yakalamaya çalışıyordu. Arada sırada eve şair arkadaşları da getiriyor, birlikte «Sanat sanat içindir» diye konuşmalar yapıyorlar, aksi tezi savunulara veryansın ediyorlardı.

Artık evde in cin top oynamaz olmuştu, oyuncuları antrenmansızlıktan formdan düşmüş, takım dağılmıştı. Delikanlı mahcup olduğundan mı nedir sevgilisi için yazdığı şiirlerde onun adını kullanmıyor, «Marina, Ofelya, Gizella» gibi yabancı kadın adları kullanarak hem şiir-

lerine daha ekzotik, daha romantik bir hava veriyor, hem de böylece Avrupa şair yazma zevkini tatmin ediyordu. Bu arada sevgilisinin bu şiirleri okuyarak içinde satır satır kendisi olduğu halde kıskanıp sahiden böyle biri var mı acaba diye şüpheyle kendisine bakışı çok hoşuna gidiyor, gururunu okşuyordu.

Delikanlının özlümü o kadar arttı ki artık daha fazla dayanamayıp bizim ünlü çöpçatan vuslat hanıma gittim, durumu anlattım. Benim güzel hatırıma kırmama için sevabına bu işi yapmaya razı oldu. Sevgililerin ağzından girdi burnundan çıktı. Gözlerinden taşı gönüllerine aktı, benliklerini yaktı. Sonunda ikileşti bekâr odası, kovuldu inler cinler. Gözünü düğümü bir düğün. Güllük güllüştü oldu aşk ülkesi.

Artık delikanlıyı kurtarmıştım ya keyfime diyecek yoktu. Oh kekâh!... Şöyle bir yangılp oturayım dedim. O da ne? Delikanlı beni istemiyordu. Eline kalemi alıyordu: «Kimse olmamalı sevgiliyle aramızda. Ey yalnızlığım, başını çaresine bak artık...» diye şiirler döktürüyordu.

Sevgilisine «Hadi gel, çabuk gel, kurtar beni yalnızlığın bu acı çemberinden» diye sesleniyordu. Sanki kendisine kötülük yapmış gibi bana, «Zalim yalnızlık, dökme içime akrep zehirini» diye sesleniyor, dövmekten beter ediyordu. İyilikten maraz hâsıl olur demişler. Ya, böyle işte... Ben olmasam oysa şair bile olmazdı kerata! Ama ne yaparsın?...

Sakın sevgilisini terketsin filân demek istediğimi sanmayın. Ama beni böylesine horlaması, artık bana ihtiyacı yok sanıp da böyle silkip ativermesi ayıp. Tanrısal yalnızlık bırakılır mı hiç? Hele evliliğinin cicim ayları geçince arada sırada şöyle bir başını dinleyeceği, bunalımını gidereceği yalnızlığı çok arar köftehor...

Sevginin daha da güçlenmesi için bazan yalnızlık, ayrılık şart olur insan hayatında. Yoksa aşk alışkanlığa, hattâ pişmanlığa, aldanmaya terkedebilir yerini. Ama bizim toy delikanlı sevgilisine «Ben eşit sen. Sen ben demeksin ben de sen» diyor, kendi kendine bir efsane yaratıyor. Yarnın kari-

şı, parası olup olmadığını sormadan «Şunu isterim, bunu isterim» deyip istekleri yerine getirilmeyince, «Beni, senin için her şeyi yaparım, canım sana feda olsun, diye kandırmaştın değil mi? Ama bak şimdi en küçük bir ihtiyacı için bile mırın kırın ediyor, yerine getirmiyorsun. Yalancı, senin o yalızlı, parlak sözlerine nasıl da kandım...» diye sızlanmaya başlayınca beni çok arayacak ama iş işten geçmiş olacak. Oysa benim gönlümü kırmasaydı da arada sırada kendilerine misafir gelseydin ne de güzel olurdu durum. Ne şiş yanardı ne kebap... Başka da bir isteğim yoktu zaten. Ben kanaatkâr bir insanımdır. Ufacık mutluluklar yeter bana. Ama insanlığın yetmiyor. Eski günlerini unutuyorum hemen, ne oldum delisi oluyor azıcık da olsa yüzölçümü. Buldukça Bursa'ya gidiyor, dahasını istiyor, böylece kimi zaman daha iyisine kavuşayım derken elindeki de yitiriveriyor. Ondan sonra mı? Geçti Bor'un pazarı, sür eşeğini Niğde'ye...

Şimdi bizim delikanlı evli. Geçim derdinden, karısını memnun edeyim derken şiir yazmayı bile unuttu. Her şeyi bir kenara bıraktı sırf evlilik gailisine verdi kendisini.

Ama yine de yaranamıyor. Ne

zaman eline bir kalem kâğıt alsas hemen aklına bakkala, kasaba olan borcu gelyor, onları hesaplayayım derken de zaten karısını kıskançlığından pek seyrekle uğrayabilen ilham perisi uçup gidiyor. O eski özlüm kalmadığı için de bir şey yazamıyor. Rastgele yazdıkları da bir işe yaramıyor. Oysa o evlenince daha güzel şiirler yazacağını sanmıştı. Zaten artık o eski aşk şiirlerinin modası da geçtiğinden üni yavaş yavaş unutulmaya başlamıştı bile. Yeni akımları izleyebilmek için gerekli dergi, kitap parası artıramıyordu bir türlü. Bir de çocukları olunca kendini tamamen kaptı koyuverdi. Hattâ şiir bile okumaz oldu. Hayat denizinin dalgaları arasında çalkalandı, kayboldu...

İşte böyle!... Benim adım yalnızlık. İnsanları çok severim. Ama onlar beni pek sevmeyiz. Kendilerine verdiğim mutluluğu hiç görmezler.

Erhan TİĞLİ

Halk tipi plâj yapılacak. — Gazeteler —

Yazısız

FASFASARYADA İHTİLÂL

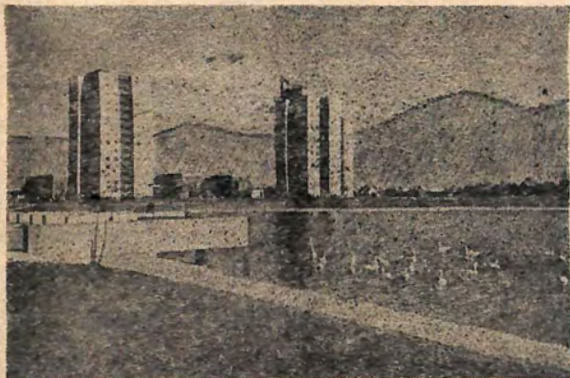
Sabaha karşı duyulan ses, Ananasa - Çikolata - Dondurmaya bağlıyız dedi.

İŞTE BIMBO BU KERATA
Elinde tüfek radyoevinden çıkıyor... Biraz sonra askerler tarafından yakalanacak ve babasının karşısına götürülecek...

FASFASARYA, (Balon ile) — Dün gece sabaha karşı bütün radyolar susmuş ve dik bir ses şöyle konuşmuştur:

«— Dikkat... Dikkat... Şu dakikadan itibaren meçhul birlikler idareyi ele almıştır... Kimse so-kağa çıkmasın. Çıkana götürülür... Bilin bakalım biz kimiz?...

FASFASARYA DÜN BÖYLE İDİ — Sabaha karşı ortalıkta in cin top oynuyordu... Resimde de gördüğünüz gibi Fafasarya ölü bir şehir manzarası arzietmekte, meşhur Lido Parkında ördeklerden başka canlı görülmemektedir... Ögleye kadar bu böyle devam edecek, sonra halk parka gelip kahvesini çayını içmeye başlayacaktır.

Sağımızdaki, solumuzdaki so-be...»

PANİK BAŞLIYOR — Ses duyulur duyulmaz Fafasarya'lılar müthiş bir paniğe kapılmışlar ve birbirlerine toslamışlardır... Evler, sokaklar, stadlar, gece kulüpleri, umumi yerlerde binlerce insan çığlık çığığa koşmuş, fakat nedense ortalıkta ne bir asker ne de silâh sesi duyulmuştur... Bu arada radyo ikinci anonsu vermiş ve ince bir çocuk sesi şunları söylemiştir:

«— Biz gizli birlikler ananasa, çikolataya, dondurmaya bağlıyız... Annelerimize, babalarımıza ve herkese bunu ilân ederiz...»

Bundan sonra radyoda çocuk korusu tarafından marşlar söylenmeye başlamıştır...

RADYO ÇEVİRİLİYOR — Başbakan Lapazom'un emriyle hükümet kuvvetleri radyoyu çevirmiş ve içeri girenler, büyük stüdyoda asker kılığında on kadar çocuğu görünce şaşkınlıktan bayılmışlar.

RADYO EL DEĞİŞTİRİYOR — Hükümet kuvvetleri, çocukları yakalayarak ağızlarına biber koymuşlar ve bir general halka sâkin olmasını, hükümetin duruma hâkim olduğunu söylerken ihtilâl komitesinden bir çocuk devreyi kapamıştır...

MİLLET FIRINLARI BASTI — Bu, galeyana gelen halkı sâkin-

Eğlencelik

Suavi Süalp

SAYI: 1972 — YIL: 1999 • EĞRİYE DOĞRU — DOĞRUYA EĞRİ •

leştirmemiş ve binlerce kişi fırınları basarak ekmekleri yağma etmiştir... Fırınlarda ekmek kalmayınca, pastacılar, börekçiler, işkembeciler, tuhafiyeciler basılmış ve yağma başlamıştır... Radyo tekrar devreye girmiş ve hükümet, bunun çocuk oyunu olduğunu söylemişse de kimse inanmamıştır...

İHTİLÂL KOMİTESİ BAŞKANI KİM? — İhtilâlcilik oyununu tertip eden ve komite başkanı maalessif Fafasarya İçişleri Bakanının büyük oğlu Bimbo'dur... Bimbo yakalandıktan sonra babasının karşısına çıkarılmış, babasının: «Ulan ayp değil mi?... Hâlâ adam olmayacak mısın?... İhtilâli oyun mu sandın kerata?...» demesi üzerine, Bimbo: «Ama nasıl hepinizi işlettik... Ödünüz koptu...» diye cevap vermiştir... Bimbo bundan sonra gizlice kapıcıyı uyutup nasıl radyoya girdiklerini ve radyoyu nasıl ele geçirdiklerini anlatmış, kapıcının radyoevinin bodrumunda kilitli olduğunu söylemiştir...

DEVRİYELER GEZERKEN — Saat altıbuçuk... Hâlâ hükümet ihtilâli kimin yaptığını bulamamış... Devriyeler uygun adım doluşarak ihtilâlcileri arıyor...

PANIKTEN BİR AN — Yavaş yavaş dalgalanan halk, birinin «Cannı seven kaçsın» sesiyle karışacak, önce her kafadan bir ses çıkacak, sonra durum paniğe dönecek, akşama doğru hava açacaktır... Resimdeki binlerce kişi hükümetin ikinci tebliğini zevkle dinliyor... Kadınlar ise heyecanla inliyor...

DAKİKA DAKİKA İHTİLÂL

Saat: 2.30 — Radyoda ilk anons yapılıyor...

Saat: 2.45 — Heyecan başlıyor... Kadınlar gecelikler, erkekler pijamayla radyo başındalar...

Saat: 4.00 — Başbakan karısı tarafından dürtülerek uyandırılıyor...

Saat: 4.10 — Parti liderleri teker teker tüymeye başlıyor...

Saat: 4.18 — İhtilâl komitesi, ikinci anonsu yapıyor...

Saat: 4.56 — Halk sokaklarda dansa başlıyor...

Saat: 5.13 — Hükümet kuvvetleri uyandırılıyor...

Saat: 5.18 — Recep Sürgit'ten şarkılar...

Saat: 5.25 — Reklamlar ve hava raporu...

Saat: 5.35 — Radyo basılıyor... Çocuklar yakalanıyor... Ağızlarına biber konuyor...

Saat: 5.59 — Hükümet duruma hâkim... Başbakan konuşuyor...

Saat: 6.00 — Haberler, yarınki program ve kapanış...

TABİİ ÇIKAR

Ben müteaddit defalar bu memlekette bir gün sabaha karşı ihtilâl çıkar dedim... Kimse beni dinlemedi... Şimdi çocuklar yaptı... Bu bir ihtardır... Yarın biraz daha yavaş kabalar, öbür gün geçkinler yapabilir... Burası Fafasarya... İhtilâl tabii ki olacaktır... Yalnız halkın heyecanını beğenmedim... Daha heyecanlı olabilirlerdi... Çocukların ağızına biber koymak da hatâdır... Onlar çocuklar, hükümetin onlara uymaması lâzımdır... Parti liderlerinin kaçması da ayıptır... Her ihtilâlde böyle kaçmaya kalkarlarsa Fafasarya'da huzur kalmaz... Bu ihtilâl bize şunu göstermiştir ki, radyo yine parazit yapıyor... Bu vesile ile bunu da ele almak lâzımdır... Haydi sâkin olun... Her şey bitti... İyi geceler...

Don Flemingo Alpirez

ANKARA MEKTUBU

(Geçen sayıdan devam)

CHP KULİSİNDE:

«Cumhuriyeti koruyorum» diyerek inmişti kürsüden İnönü. Ve CHP'nin mermer koridoruna atmıştı kendisini, korurken ferahlamak için...

Memnun, yanındakiler memnun, o turdu, kurandersiz, ayak altında olmayan bir köşesine gitgelli koridorun... CHP'liler caka halindeydiler. Arasıra bir eski Milli Birlikçi'nin çatıklığı geçiyordu. Olun çatık olun!... İsmet Paşaya yaptığınız, ciller neydi?... Olun çatık olun! Ecel gelmiş cihane. Çatık olmak bahane... İşte böyleee!...

Bir başka grupta Osman Köksal'ın değişmeyen yüzünü gördüm, ay ay kimin sırtıydı griler içinde karışında?... Hâlâ sık kara bukeli başıydı. Madanoğlu paşanın... Kalan torlaşmış, tekrar öz özüne güveni geri gelmiş bir Madanoğlu... İlhami Soysal'ın file artık övdüğü...

İnönü'nün grubunda, değişmez, Kemal Satır vardı. Evin oğlu durumundaydı Ali İhsan Göğüş, yine «gördünüz mü biz ne hikmetler söyledik, yaaaa» diyen haliyle... Keşke yerinde olsam. Başkasının yaptığıyla bunca mutlulansam... İnönü'nün yanında, senelerin ana kraliçe stillinde Mebrure Aksoley'i oturuyordu, beyaz siyah karışımı... Zamanının naz niyaziyla gültüyordu paşaya... Niye o kadar gültüyordu her cümlede? Mutluluğunu toplumca paylaşmak isterdik...

Gitgel devam ediyordu kuliste... Nursuz bir Feyzioğlu, konuşmasını bitirdikten sonra çıktı. İnönü'nün bulunduğu tarafa baktı bakmadı, ve daldı büyük holün aklığına. Madanoğlu, yerinde, gözleri kara parıltılar saçarak, gri elbisesinin sırtı gerilek, vecizeler taneliyordu «yığıt» seşyle... Osman Köksal yine Sfenks halini sakınıyordu...

Büyük bir tiyatro sahnesi oynanmıştı...

İşin ağırlığını bir yana bıraksak sadece hafif tarafını alsak, yine insan öz özüne soruyor neden bu barışma daha vakur bir havada geçmedi diye. Lüzumuna, birdenbire idraklandıkları bu barış, neden yirmi sene önce olmadı diye. Herkes unuttuyor ama ben unutamıyorum, iki «geşimen'in» arasında son karşılaşmasının nasıl cereyan ettiğini 1950 de... İsmet İnönü, Bayar'dan randevu istemiş, Çankaya'ya varmış, Bayar'dan hayatının korunmasını istemişti. Bayar buzul bir nezaketle endişeye mahal olmadığını kendisine söylemişti. İşte, Bayar yirmi sene sonra ziyareti lade ediyordu. Elele, kolkola çifte sandık kırmızı fındık poz veriyorlardı...

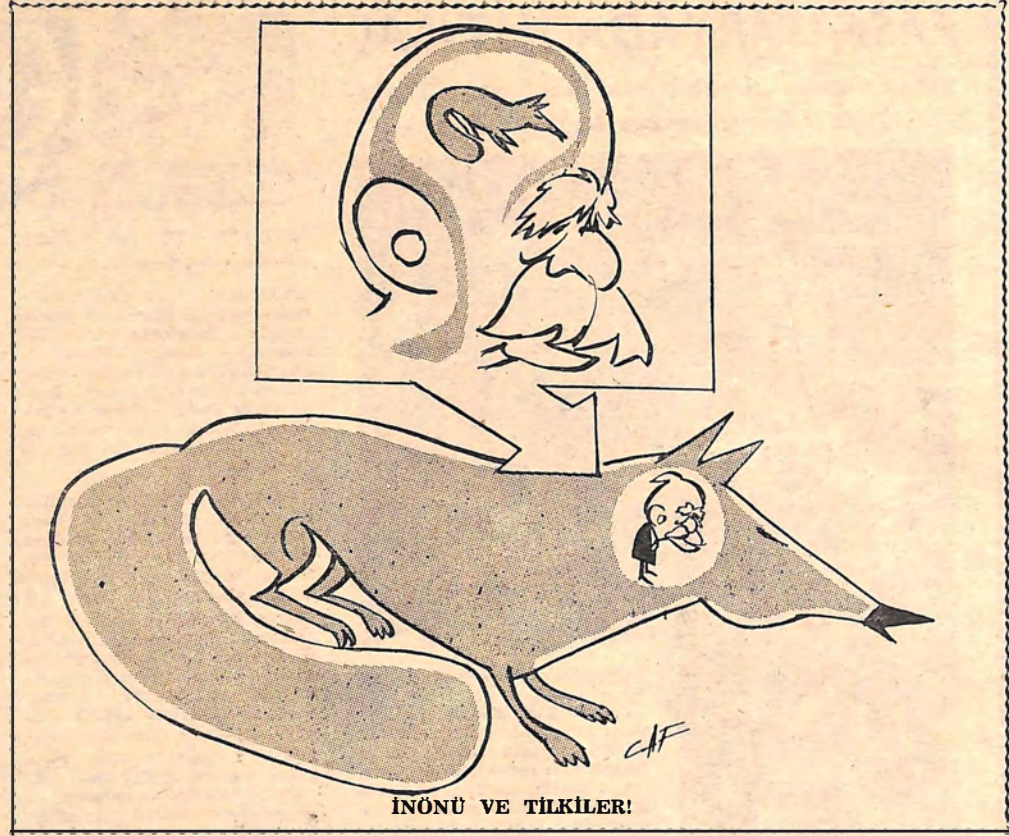
CELÂL BAYAR

Yine filmi tersinden seyredelim. Erken başlangıcından değil. Erken başlangıç çünkü «Yassıada'lanmanın» birinci gününe rastlar. Oralara kadar uzanmayacağız. AP'nin son büyük kongresinden başlamak yeter.

Bir uğultulu gri ışıklı salon. Bir duvarda, eski yeni bütün Truva savaşçıların karnının sıcaklığında barındırarak kadar kocaman ve göz-süz bir kır at çarmlanmış. Bacakları hatırlı, partilli partilli, patırlı patırlı diktacı mizaçlı hanımlar, ortalarında dolanıyorlar, telâşe müdürü olarak. Karşıda uzun boş bir masa. «Yirmibirlerin» masası. Savaş, o masanın etrafındaki sandalyeler için verilecek.

Demirel giriyor eşyle. Eşinin güzel gözleri var. Lider, o gün, tarihe geçecek imajını gülmüş, enerjik, dinamik, güvenli vermek istiyor ve veriyor.

Gölgede Celâl Bayar var. İdare kurulu üyelikleri, kısa yorğanlar gibi çekiliyor, yeminliden yeminlize, yeminliden yeminliye. En çok oyu alan öz be öz kuluyla tek bir taş atmamış Yüksel Menderes.

İNÖNÜ VE TILKILAR!

Gölgede... Celâl Bayar kongreyi izliyor.

Rozet, nutuk, alkış; sıra sıra yağız delegeler... Sonuç: Demokratların politik haklarının ladesi için prensip kararı alınıyor.

Gölgede Celâl Bayar, kongreye hâkim.

Gölgedeki kudretli, çoktan iktidar partisinin kaderine el atmış. Kendi kaderinin halkın büyük bir kısmını ilgilendirdiğini biliyor.

Demek ki teşkilâtta ağır basıyor. Politikada yeni yeni cücüklenmişlerden değil ki, ufak bir kazıkla, şipşirin püsküllü, bir yere çakılabilirsin: «Verin bize oylarınızı, parlamentoda büyük ekseriyet bizim olsun, Anayasayı değiştirelim.»

Bu «dört sene daha bekle» demek. Dört senede de kim ölür kim kalır belli mi ki?

Şu tiyatrolaşmanın içinde, en kendine sadığı yine o, Celâl Bayar... O-na göre hesaplayın ahbablar... Ve kendine sadık kalacak o... Hasta eder etmeye ama, yönü var!

«Geçerli» olduğunu biliyor... Geçerliliği günden güne artıka da, düşüncelerinde gittikçe sağlamlaşıyor. Elindeki seçim asısı da ayrı bir değer taşıyor. Demek ben «varım»... Bu avantajlar sizin benim elimde olsa n'apardık ki?...

Arada bir aklıma bazı hoşluklar geliyor... Başkalarının da geliyor mu diye meraklanıyorum. Gelmiyor galiba...

Teşkilâtla balayı öncesi iyi. Ama neye benziyor biliyor musunuz? Hani bir kadının kocası denizlerde kaybolur. Öldü sanılır. Kadın kendine göre başka bir hayat düzeninin içine girer... İyi düzen kötü düzen, o başka... Günün birinde kayıp çıkageldiğinde ona yer yoktur. Sevinç baygınlıklarıyla karşılanır. Az sonra yük olur. Cezaevlerinde uzun seneler geçirmiş aile reisleri, bunu yakınlarında ufak ölçüde görmüşlerdir. Bayar ve DP'den kalanlar için de öyle. Teşkilâtta, yeni çıkar tabakaları meydana gelmiştir... Yerleşmiştir... İlk «cicim» günlerinden sonra bunlar nasıl sökülecektir. Bunlar nasıl tatmin edilecektir. Bunların nasırı ne şekilde kollaracaktı... Ama daha u-

zakta bütün bunlar!...

Bir deee, yine Bayar'a derim kili... İnönü'dür karşıdaki, ister barışa, ister kokaşa, ister yaşını sora, ister eline yapışa... İ-NÖ-NÜ-DÜR karşıdaki!... Sonra başka şeyler de vardır karşısında...

İNÖNÜ NELER KAZANDI?

Uzun vadede düşünmeyelim. O da düşünmez... İkinci üçüncü merhaleyi... Yakın hedefi düşünür.

Şimdiki kazandığı şu: Demirel'i açmaz'a düşürdü... (Tabii herkes bu sonucu istiyordu, tabii tabii... Ama insanın çok istediği şey sürpriz olarak düşerse başına, azıcık başını yarar!) HAZIRLIK:

Nal şeklindeki salonun küskün çağa koltukları boştu. Öksüz bir gündem serpilmişti bankların üstüne...

Basın tribününde bir ben vardum henüz. Kalabalıktan ve yersizlikten, oturacağımız yerlere gazetelerimizin ismi yapıştı... Tenhada hatırlılar (burada bile hatırlı vardı) beğenmedikleri yerlerin etiketini kopartıyorlar, beğendikleri yerlere yapıştıyorlardı.

Dinleyici tribünleri dopdoluydu saatlerden beri. İlk sıraları dernekçi tipli hanımlar kapışmışlardı, ciddi renklerle örtülü.

Havada durur gibi duran «Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir», karşı duvardaki altı kristal çelenkle bakışlıydı, eflâton, pembe, açık yeşil ışıklar kırıştıran...

Başkanın makamı âlet edevatla doluydu... Yerde süblime yeşil bir maketin yıpranmışlığı uzanıyordu...

Günlerden beri Türkiye'yi çalkaladılan «Hak ladesi» görüşmelerine hazırdu salon...

Bu son günlerin tezatlarına, kip-rokolarına, «mayıtlıklarına» dalmışken salonun dolmaya başladığının farkına varmamıştım...

Kimdi bu ilk «hevesiler» taniya bildiğim kadar?...

Gençleşmiş bir Kasım Gülek, ne olsa ne olmasa ifadesi hiç değişmeyen Yüksel Menderes, gözlükleyle profesöral bir edayla oynayan Kadri Erogan, koltuğunda yarı ka-

yık bir Celâl Nuri Koç (Erzurum milletvekili), arada bir kararlı kararlı esneyen bir Cevdet Geboloğlu, kafasının içindeki fırtınaları revizyona tâbi tutan Kınıyaz Kartal (Van milletvekili), incelmış morlu, kocaman kılıslı Neriman Ağaoglu, Nili-fer Gürsoy...

Bunlar dinleyicilerdi...

Asıl senatörler, gürlüti patırtıya toplum halinde sökün ettiler.

Keşke De Gaulle'un yaptığı gibi senatörlük hakkını 23 yaşına indirseler diye düşündüm, çok candan, çok gönliden.

Herkes, gürlüti edenli de, afralı tıfırlı girenli de, CHP'lisi de, AP'lisi de, TIP'lisi de sanki on sene yaşlanmıştı...

Büyük yapılarda «boşluk» daha güzel. Doluluk çizgileri bozuyor...

Ve Lütflü Tokoğlu yoklamaya başladı... Salonda son derece nazlı, son derece lâcivertli, son derece yabolu, Divan Kâtibi Zerrin Tüzün hanım sükkünler içinde kafasını sağdan sola, soldan sağa çeviriyor ve yüksekte oturmanın zevkine varıyor...

Bakanlar kalabalığa karıştı. Refet Ökten'in hırçın profili, Bilgehan'ın profiline eğiliyordu. İki Bitlis'li yan yanaydı... Asıl büyük Bitlis'inin stratejisinin önünde eğik büküktüler.

Asıl büyük Bitlisli... Malatyalı sanılır ama Bitlis asıllıdır İsmet İnönü...

İşte büyük Bitlislinin stratejisi hepsini çiğnemiş başaklar gibi yattırması.

Milletvekillerinin çoğu ayakta kalmıştı. Bir koyuluk halinde kapı yanlarındaydılar.

Sıcak tahammül edilmez hale gelmişti.

«Havalanmak» için daimi bir git gel vardı.

«Beş dakika konuşan'a» «On dakika cevap veren» Başkan suskundu henüz.

Ve önerge Komisyona lade edildi... Öyle olacaktı tabii!

Nimet ARZIK

— Vallahi İlyas efendi, dedi, ben bilirim memurluğu. Kaç yıllık memurum. Bu memurluk öyle ki, dışardan görenler, salla başını al maaşını derler, ama kazın ayağı öyle değildir hiçbir zaman. İnsan çalışa çalışa kafası o kadar karışır, beyni o kadar yorulur ki, nerdeyse sapıtına başlar. Kolay değil arkadaşlar, nüfus işi bu. Günde tam sekiz saat isimlerin arasında haşır neşir ol. Ondan sonra da, sağlam bir kafa... Olmaz... Çok çalışıyoruz arkadaşlar, hepimiz de çok çalışıyoruz... Hele siz İlyas efendi. Ben diyorum ki, haydi biz çok çalışmaya alıştık, ama siz alışkın değilsiniz, onun için biraz dinlenin diyorum. O zaman sinirleriniz de yatışır... Hem...

— Benim mi sinirlerim yatışacak?..

— Yok canım. İstirahat edersiniz demek istemiştim...

— Yok ki bende bir şey... Geçen gün başım ağrıyordu biraz. Şimdi o da yok. Hem biliyor musunuz, bundan sonra başım hiç ağrımayacak. Hem niye ağrısın değil mi ya?... Çok rahatım çok. Hayatımda hiç bu kadar mutlu olduğumu hatırlamıyorum... Ne dersiniz arkadaşlar, birer kahve daha içelim mi?

Dehri efendi:

— Eyvallah, doğru dürüs kunuşurken yine sapıttı, dedi.

— Ne dersin Dehri efendi? Şekerli olsun değil mi?

«Vardı bu uğlanın bi derdi Dehri efendiyen. Dönüp dolaşiyor Dehri efendiyi buluyordu...»

Dehri efendi:

— İçelim, dedi.

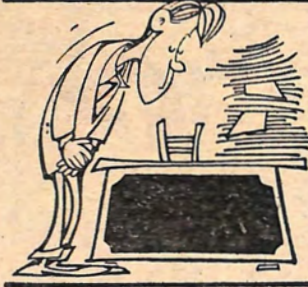
İlyas efendi, Haydar'a seslendi:

— Sen de kendine kahve söyle, bize de dört tane şekerli kahve söyle! Sonra, bitişiklerin hademesine de söyle!... İstersen gazoz da iç Haydar efendi!...

Dehri efendi:

«İşte bi memur böyle sapıttır, dedi içinden. Hademelere çay kahve söylemeye başladı mıydı, bi memur sapıttır demektir...»

— Dehri efendi Dehri efendi, tüm insanları seviyorum bugün... «Aman beni sevmeyi», dedi içinden.

İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

«Ulurkim severken buğuverirsin.»

— O kadar hoş ki yaşamak. İnancın mısın Dehri efendi, insanlar ancak yaşamaya başladıkları zaman, geçmişteki yaşamadıkları zamanı farkedebiliyorlar... Yani, yaşamaya başlanınca, yaşamadığın geliyor aklına...

«Eyyahlar ola yine sapıtıyor. Hem de tam benim masanın başında.»

— Üyle oluyor...

— Örneğin şimdi sen Dehri efendi, yaşıyorsun diyorsun değil mi?

«Çok kütü bi soru yine. Acaba Dehri efendi yaşıyor mu, yaşamıyor mu? Kör değil ya bu. Yaşadığını güldüğü halde, böyle bir soru sürdüğü için, demek ki Dehri efendinin yaşamadığını istiyordu... Aman Allahım!...»

Dehri efendi, korka korka: «Yaşamıyorum» dedi.

— Yaşsa Dehri efendi... Yaşamıyorsun ya...

«Çuk şükür atlattık vartayı...»

— Yaşamıyorum helbet...

— Niçin yaşamıyorsun?

«Üğretmen gibi sorar durur be. Ne cevap verirsin şimdi?... Neden yaşamaz insan, nefes alamaz da undan yaşamaz...»

— Nefes alamıyorum da...

— Yoo, işin o yönünü bırak. Şimdi sen nefes alıyorsun...

«Bu gidişle kesilecek ya, bakalım.»

— Evet, alıyorum galiba...

— Alıyorsun alıyorsun. Almasan ölürsün yahu!...

«Akıllanıyor galiba.»

— Ülürüm tabii.

«Yuksa gözlerimi kapamamı mı istiyorsun?»

— Bakıyor...

— Yemek de yiyorsun?

— Yiyorum...

— Ama sen yaşamıyorsun...

— Ben yaşamıyorum...

— Yoksa yaşadığını mı iddia etmek istiyorsun?...

— Yuk canım ne haddime düşmüş, yaşamıyorum...

— Şimdi sana bir soru?

«Eyyvah, imtihan başladı yine.»

— Suro?

— Niçin yaşamıyorsun?

— Niçin mi yaşamıyorum?...

«A be nasıl şeydir bu, insan nefes alır, su içer, yemek yer, yine de yaşamaz...»

İlyas efendi, yumuşak:

— Ne olur Dehri efendi kusuruma bakma, sana böyle saçmasapan sorular soruyorum, ama bir düşündüğüm var...

«A farkına vardı valla saçmaladığının... Yuk camm akıllanıyor...»

— Ben yaşamıyorum İlyas efendi, çünkü...

— Çünkü, dedi Süleyman bey, daha yaşamaya başladığını hissetmedin...

— Bravo, dedi İlyas efendi... Nasıl da bildin!...

— Biliriz canım, kaç yıllık memuruz, tecrübemiz var... Sonra nüfus işleri...

— Fakat burada en mühim şey nedir biliyor musun Süleyman bey?..

Dehri efendi, sevinmeye başladı: «Oh çuk şükür atlattık yine belayı başımızdan...»

— Nedir?

— Mühim olan şey, insanın kendisini bilmemesi...

— Vardır öyle kendini bilmez mü-nasebetsizler... Dövmeli kerataları...

— Ben onu demedim. Sahiden insanın kendini bilmemesi...

— Bir dakika, biliyor musunuz çocuklar, akşamki mercimek çorbası fena bozdu beni... İçimde bir buruntu, bir sancı...

Kalktı ve gitti. İlyas efendi tekrar Dehri efendiye döndü:

«Neden ben de gitmedim kenefe?»

— Nasıl doğru değil mi Dehri efendi?

— Haklı süze hacı emmin ne desin? Helbette haklısın, yerden güge kadar.

Dışarıya çıkan Süleyman bey, müdür beye baktı. Müdür bey yerinde

yoktu. Selâmeti, şapkasını alıp gitmekte buldu... Daha saat dört olmadan çekti gitti.

Dehri efendi de, Süleyman beyin gelmediğini görünce, o da şapkasını alarak, tuvalete bahanesiyle çekti gitti. İçerde Yakup bey İlyas efendi yalnız kaldılar...

Yakup bey kalktı, şarkı söyleyerek odada dolaşmakta olan İlyas efendinin yanına yaklaştı. Elini onun omuzuna koyarak:

— Yak bir sigara, dedi...

— İçmem ama, içelim bugün... Bugün yeni bir güneş doğdu...

— Nedir bu doğan güneş yahu?

— Bekle, göreceksin!...

— Söylemeyecek misin bana?

— Kusura bakma ama Yakup bey söyleyemeyeceğim. Çok neşeliyim lepsi o kadar...

— Neşeli misin? Ama arkadaşlar senin hakkında ne düşünüyorlar biliyor musun? Bu oğlan delirdi diyorlar...

— Benim için?...

— Evet, senin için... Süleyman bey o korkuyla kaçtı gitti, Dehri efendi o korkuyla kaçtı gitti. Sonra müdür bey seni bugün masanın üzerinde oynarken görmüş...

— Çok ayıp oldu...

— Demek doğru?

— Evet doğru... Yahu insanları bıraksan, her gün oynaya oynama mazlar iki gün. İnsanların masa üzerine çılap oynayacakları ya bir günleri vardır hayatları boyunca, ya da iki günleri. Ama benimki şanssızlık, müdür bey yakaladı, o kadar...

— Niçin oynuyordun?

— O güzümdü de ondan.

— Oynama günün?

— Evet, oynama günüm.

— Remziye hanımla bir şey mi oldu?

— Titredi İlyas efendi...

— Hayır, dedi.

— Ama seni bu kadar mutlu eden bir şey olmalı. Bak, bize tam üç kez çay kahve söyledin, sonra Haydar'a söyledin, öteki hademelere söyledin... Nedir bu mutluluk?...

— Ne olur Yakup bey, seni çok severim, ama güneşimin ortalığı iyice aydınlatmış görmedikten sonra kimseye bir şey söylemeyeceğim...

— Tutturmuşsun bir güneş yahu. Adamlar seni deli sanıyorlar. Bırak şu güneş dalgasını...

— Ama vallahi, güneş benim için Yakup bey...

— Demek bana da söylemeyeceksin...

— Şimdilik...

— Pekiyi, ne zaman söyleyeceksin?

— Birkaç gün sonra.

— Söyleyeceğin şeyin Remziye hanımla bir ilgisi olmadığını ya yine edebilir misin?

İlyas efendi sustu...

— Sustun İlyas efendi?

— Yakup bey, ne olur sorma bana hiçbir şey!... Bugünün yalnız benim olmasını istiyorum...

— Haydi günün senin olsun... Kaç dakika var mesainin bitmesine...

Yarın saat mi? Ben de gidiyorum...

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır • Eskiz ve program hazırlanır • Objektif tavsiyelerde bulunulur • Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Çağaloğlu, Türkocağı Cad. no.1, kat:3, Telefon: 276600-276601, İstanbul

Okuyacağınız Kitap Çıktı:

TÜRKİYE'NİN BUGÜNKÜ GÖRÜNÜŞÜ

Yazan : Hıfzı Oğuz Bekata
Çığır Yayınları, P.K. 95 - Ankara

Hayallerinle başbaşa kal!... Eyvalah!

— Güle güle. Kusura bakma. Sana anlatmayacağım da kime anlatacım. Ama zamanı var...

Yakup beyin gittiğine biraz da sevindi İlyas efendi... Oturduğu yerden kalkarak, öğleden evvel Remziye hanımın durduğu yere geldi:

— İşte burada duruyordu önce, dedi... Sonra bana soruyu şuradan sordu.

Yavaş yavaş kendi masasına yaklaştı...

— İşte tam şurada dinelmisti... İşte tam şu budağın olduğu yerde başımı onun göğsüne dayamıştım...

«Aman Allahım ne göğüsler onlar... Ne kadar insanı kendine çekici... Hep orada kalmalı. Hep onlara yaslanıp kalmalı insan. Yememeli, içmemeli, orada, o iki yuvarlağın üzerinde başı dayalı durmalı...»

— İşte ilk kez şurada öptüştük... İkinci şurada... Değil değil, tam şurada...

«Ne kadar da ılıktı dudakları... Beni seviyor, çok seviyor beni... Şimdi o da beni düşünüyor... Remziye... Evet, Remziye hanım değil, Remziye. Benim Remziyem...»

Güldü...

«Arkadaşlar beni deli oldu sanmışlar. Hele bir öğremsinler, hele haber bir bomba gibi patlasın, o zaman kendileri deli olacaklar... Evet, belki de deli olmakta hakkı vardı çocuğun diyecekler... Biz olsak, bizim başımıza böyle bir devlet kuşu konsa, bizim Remziye gibi bir sevgilimiz, bir karımız olsa, daha hemen oracıkta çıldırırız. Yine oğlan iyi dayanmış, öğleden sonraya dek sabretmiş. Evet evet, biz olsak hemen oracıkta şıpşak çıldırırız...»

Gözlerini kapıya dikti:

— İşte şuracıkta bana hoşça kal, dedi... Oradan el salladı...

«Bir bilseydim evlerini. Şimdi beşte buradan çıkınca dosdoğru pencerelerinin önüne. Mutlaka o da pencerededir. El sallardım, el sallardı. Of Allahım, neden mutluluk bahsettiğin insanlara mutluluğun tümünü birden bahsediyorsun?...»

O günü, saat beşte daireden çıktıktan sonra deli gibi gezdi sokaklarda İlyas efendi. Sanki bütün insanlar güliyordu ona. Yüzler gülekti bugün. O ırl bıyıklı, yüzü hiç gülmeyen kahvenin garsonu bile... Neden bu adamı böyle kötü yürekli, saygısız bir insan olarak düşünmüştü bugüne dek. Oysa ki, yüzünden ne kadar iyi bir insana benzliyordu.

— Ne içeceksin? dediğinde bile bir kibarlık vardı.

Hayır, o anlamamıştı insanları... İnsanların tümü de iyiydi.

O güne dek hiç yapmadığı bir şeyi yaptı. Sinekli meyhanede kafayı çektiikten sonra şarkı söyleye söyleye geneleve yollandı. Yolda onu bir iki bekçi uyardılar:

— Sokaklarda böyle şarkı söylenmez! diye.

O da, her bekçinin boynuna sarıldı. Onlara sigara ikram etti:

— Ne olur kusuruma bakmayın, dedi. Çok mutluyum bugün.

(Devamı var)

Akbaba

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Fiatı : 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor

Renk

İrk ayırımı konusuna akıl erdiremeyen zenci çocuk, annesine sordu:

— Bütün insanların Havva Anadan doğduğu, onun ise bir beyaz olduğu doğru mu?

— Evet. Neden sordun?

— Madem hepimiz onun çocuklarıyız, diğer insanlar gibi neden bizim rengimiz de beyaz değil?

Anne bir an düşündü ve:

— Kümesteki siyah tavuğu biliyorsun değil mi? dedi. O da beyaz bir yumurtadan çıkmış ama, kendi siyah.

Ahşıklık

Avustralyalı milyoner koyun tüccarı son model bir Rolls Royce almıştı. Birkaç günlük denemeden sonra, satıcı, müşterisine arabadan memnun olup olmadığını sordu.

— Çok memnunum, dedi milyoner. En hoşuma giden tarafı da, şoför koltuğunun arkasındaki camlı bölme.

Motor, kapılar ve koltuklar dururken camlı bölmenin beğenilmesi satıcıyı şaşırtmıştı. Sordu:

— Neden?

— Koyunları kırılmaya götürürken artık ensemi yalamıyorlar da ondan!

Fark

Dâvetin en güzel kadınlarından biri, nükteleriyle ün yapmış yaşlı erkeğe sordu:

— Sadık bir erkekle, sadık olmayan arasında ne fark vardır?

Adam hemen cevap verdi:

— Sadık olmayan erkek ara sıra vicdan azabı duyar, sadık olan erkek ise sık sık teessüf duyar!

Kazaklık başka şeydir

Başına buyruk karısının yolunu kesen koca:

— Yine nereye gidiyorsun? diye sordu.

— Canım nereye gitmek isterse...

— Kaçta döneceksin?

— Canım ne zaman isterse...

— Bana bak, dedi adam, kafamı kızdırma... Ben ortahşi derleyip toparlayıncaya kadar gelmezsen, çamaşırla buluşma elimi sürmem!

— Öldürdüklerin bununla onüç oldu.. Ya uğursuzluk getirirse?..

— Merak etme, patronu da temizlersem ondört olur!..

Sınavda

Hoca, deniz subayı çıkacak öğrencisine sordu:

— Yolda yürürken sıçrayarak size doğru gelen bir vapur görmeniz ne yaparsınız?

Öğrenci biraz düşünüp cevabı verdi:

— Hemen içkiyi keserim!

Uyandırıcaksın

Evine her zamankinden erken dönen adama kapıyı açan küçük oğlu:

— Ssst, dedi, sakın gürültü etme!

Adam şaşkın, sordu:

— Neden?

— Annem içerde tanımadığım bir adamla uyuyor!

Çare

Telâsla eczaneye giren adam:

— D.D.T. istiyorum, dedi.

Eczacı küçük bir kutu uzattı.

— Hayır, ampul olsun. Kendime iğne yaptıracağım! Bacaklarımda karıncalanma hissediyorum da...

— Aah ah, biraz büyük olsaydım böyle elim, kolum bağlı durmazdım karşında...

Tatilin iyisi

Karı koca dağ otellerinden birine tatillerini geçirmeye gitmişlerdi. Onbeş gün sonra döndüklerinde, tatilin nasıl geçtiğini soran arkadaşına adam:

— Çok güzel, diye cevap verdi. Gittiğimiz ikinci günü karım düşüp, bacağım kırıldı.

— Eee, güzellik bunun neresinde?

— Kadının dışarı çıkamamasında azizim... Düşünsene tam iki hafta tek başıma gezip eğlen-dim!

Özel öğrenim

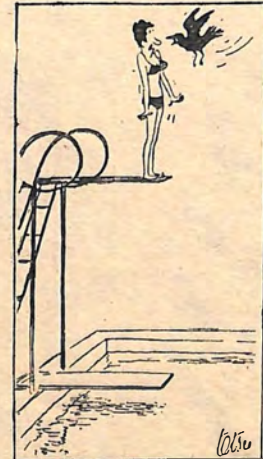
Koltukta uyulamakta olan ihtiyar amcalarının terliklerini saklayan iki kardeş, kapının arkasına gizlendiler. Oğlanların büyüğü, küçüğüne:

— Tamam, dedi. Biraz sonra kimsenin bilmediği en elverişli öğreneneceğiz!

Haçlılar zamanında

Zırlı bir şövalyenin geçtiğini gören erkek aslan, yanındaki dişi aslana:

— Çabuk komşulardan bir açacak bul, dedi. Bugün yine konserve yiyeceğiz!

Yazısız

Açık - saçıık fıkra yarışması!

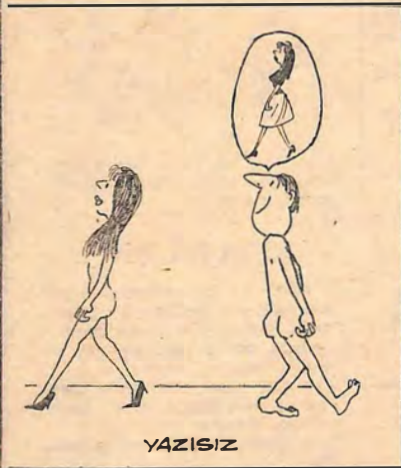

— BURAYA KADAR ÇOK GÜZEL ... ŞİMDİ DE YILDIZLARI KAYDIR BAKALIM !...

Dünya Karikatürleri

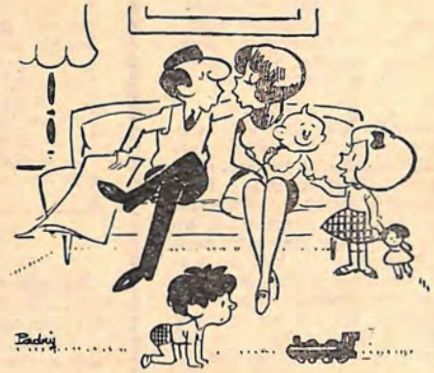
— KOŞ GİT BANA ÇİÇEK TOPLA . ONU SONRA DÜŞÜNÜRÜZ !...

YAZISIZ

— KOCAM YARIN SABAH'TAN ÖNCE DÖNMEYECEK !..
— DAHA İYİ ... BERABERCE ONU BEKLERİZ !..

— KOCACIĞIM, ÜÇÜNCÜ ÇOCUĞUMUZ OLDU - GUNDAN BERİ DAHA AZ SEVİYORUZ - ÜÇÜNCÜDEN SONRA MAAŞIMA ÇOCUK ZAMMI YOK DA ONDAN !..

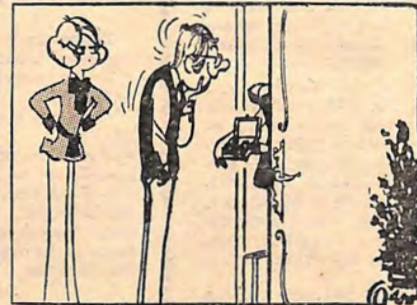
YAZISIZ

— KOCAM, VAKITSİZ ... YÜZÜNE GELEN SATICILARIN

BU SEFER KİM GELDİ Kİ BU KADAR İLGİLİLENDİ !...

— ŞEREFE !...

Herkesin dışına göre

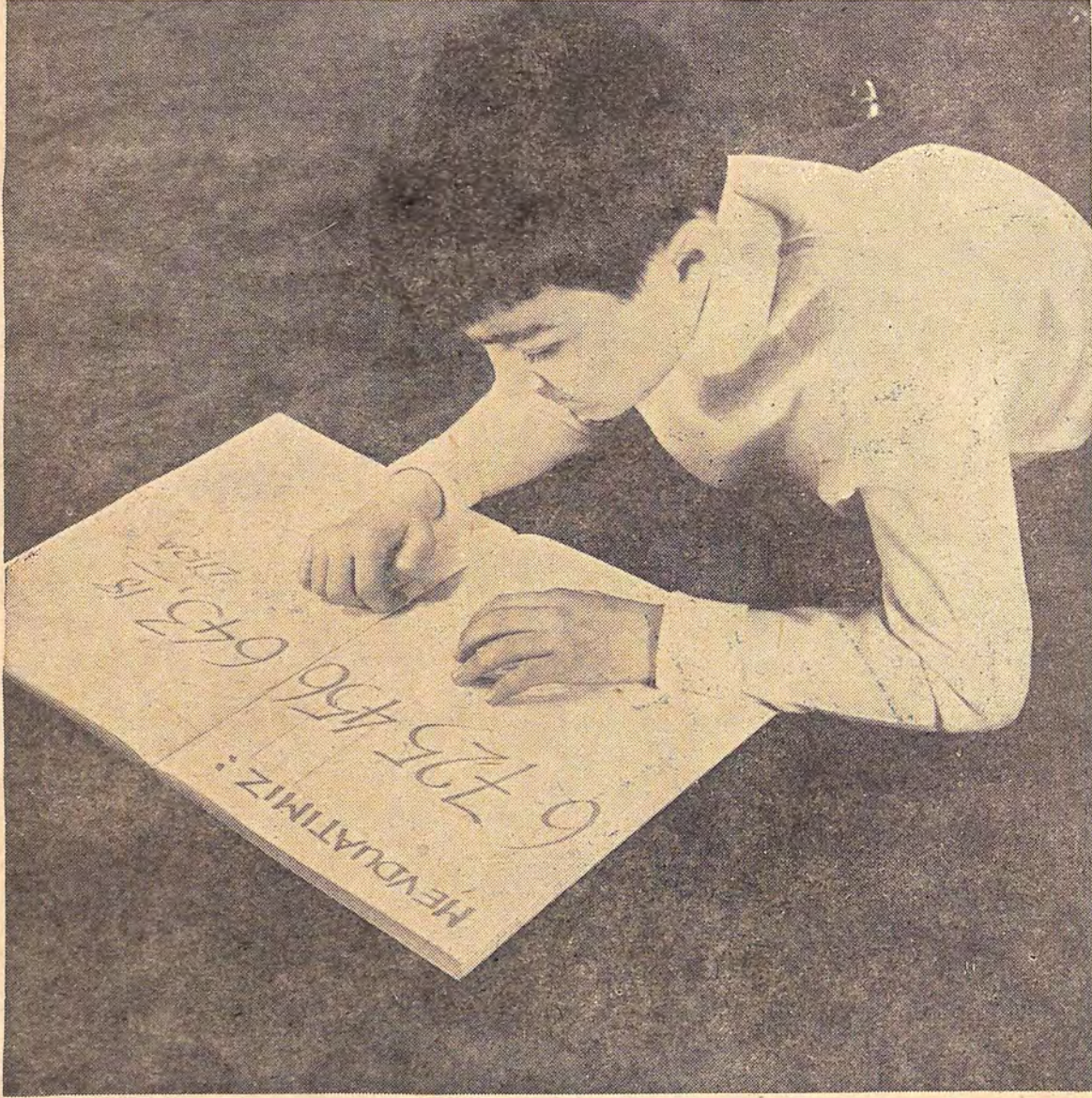

Politikacı - YADACIĞIZ ... ede- ceğiz !...

— DAVRANMA !...

İŞ BANKASININ MEVDUATINI MERAK ETTİ FAKAT OKUYAMADI

1968 sonu itibariyle İş Bankasına
emanet edilen paraların yekûnu:
6 MİLYAR 725 MİLYON
456 BİN 643 LİRA 18 KURUŞTUR.

TÜRKİYE
İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 2484 — 95)

AKHABA

— KARIM GALİBA ŞÜPHELENİYOR ...EPEYDİR BANA BALIK KOKUYORSUN DİYOR !..